

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERIC

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

ARLINGTON, VA. 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

No. 45 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 7, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50c

Dular, Petrič visit Ameriška Domovina

On Saturday morning, November 2, Slovenian Minister to people living abroad Dr. Janez Dular, second from left, and Dr. Ernest Petrič, Slovenia representative in Washington, D.C., second from right, visited the Ameriška Domovina to see the newspaper operation and to inform Americans that travel to Slovenia is safe. On this special occasion James and Madeline Debevec, publishers of the Ameriška Domovina, presented the two visitors with a beautiful blue jacket custom made by Frank Fujs, right, owner of Frangie's Fashions on E. 200 St. On the back is the word Slovenia and a map of

the country and on the left shoulder is a large American flag. Slovenian editor, Dr. Rudolph M. Susel, left, accompanied the visitors during the tour of the printing facilities. Hors d'oeuvres and sparkling wine and coffee were served as refreshments. Delicious strudel was baked by Steffie Zamlen, whose son and daughter are owners of the Subway located next door to the American Home Publishing Co. Plans were formulated to bring more information from Slovenia to America on a regular basis through the Ameriška Domovina.

(Photo by Mario Kavcic)

Glenn urges Slovenia recognition

Remarks of U.S. Senator from Ohio John Glenn on Sunday, November 3 at "Slovenski Večer" at the Slovenian National Home on St. Clair Avenue, Cleveland, sponsored by the Slovenian American Heritage Foundation.

You know, the Slovenian-American Heritage Foundation has been holding these "Slovenian Evenings" for a very long time. But in light of all that has happened in Eastern Europe this past year, I think we can all agree that this "Slovenian Evening" is a very special one, indeed.

And when I think back on the many great Ohio political leaders who loved this Heritage Foundation so much, I especially think of one man whose absence here tonight I know we all feel very deeply. I'm talking, of course, about former Governor and former U.S. Senator Frank Lausche. He was a Foundation Hall-of-Famer — and he would have been so proud of what's happening in Slovenia today — and so proud to have been here tonight. But even though Frank's gone, I think we ought to give him a big round of applause — and I know that as he dines with the Angels tonight, Frank will hear it.

You know, when I think about what's happening in Slovenia today, I'm reminded of a story I once heard about the experience of an American diplomat in Portugal.

One day, a small, shy little man leaned confidentially across the diplomat's desk and whispered, "Please, Mister, could you tell me if there is any possibility that I could gain entrance to your wonderful country?"

But the diplomat — pressed by thousands of such requests and haggard from many

sleepless nights brusquely replied: "Impossible now. Come back in 10 years."

And as the would-be immigrant moved slowly toward the door, he suddenly stopped, turned around and asked in a hopeful voice: "Morning or afternoon?"

And for over four decades, coming to America truly was the only hope for countless Eastern Europeans who longed to escape the yoke of Communism and yearned to breathe the fresh air of freedom.

But now — the seemingly impossible is suddenly happening. In Europe, that wall is down and the curtain is up. And after more than 40 years of Communist *mis-*rule, the long night is finally ending. The bright dawn is finally breaking, and all the world can see that it is, at long last, *morning* again in Eastern Europe.

Here in the West, we have watched — mesmerized — as people long subjugated under the iron boot of totalitarianism have stood up and spoke out for freedom.

The history and the facts are known to all of us:

In April of 1990, Slovenia held multi-party, democratic elections that all observers agreed were free and fair.

A non-communist government was elected, and in December of 1990, a plebiscite of Slovenians showed that over 90% favored independence from Yugoslavia.

Finally — and only after all its overtures for a negotiated solution were met with rejections — Slovenia declared its independence on June 25, 1991.

And on that day, the world learned anew

(Continued on page 4)

Iz Clevelanda in okolice

Sijajen uspeh—

Od preteklega petka oziroma sobote se mudita na obisku v Clevelandu dr. Janez Dular in dr. Ernest Petrič. Imela sta več srečanj s tukajšnjimi rojaki, v torek pa sta bila na obisku med Slovenci v Pittsburghu in okolici. Posebno uspešna sta bila srečanje z Združenimi Amerikanci za Slovenijo v soboto popoldne in Slovenski večer v nedeljo v SND na St. Clairju, ki ga je sponzoriral Slovenian American Heritage Foundation, ne da bi s tem zmanjšali uspeha ali pomena drugih njunih srečanj. Danes odpotujeta dr. Dular in dr. Petrič v Chicago, od tam pa sta namenjena v New York, odkoder se bo dr. Dular vrnil v Slovenijo, dr. Petrič pa v Washington, D.C.

Seja—

Podr. št. 25 SZZ ima sejo v torek, 12. novembra, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu.

Preminula—

V Girardu, O., je umrla Angela Jančar, rojena Grdadolnik v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA 1. 1949. Zapušča moža Stankota, sinova Staneta in Viktorja ter sestre Ivanko Kristavčnik, Francko in Anico Oblak (Jug.), že pokojne so pa sestre Mici Jereb, Marjana Malovrh, Johana in Alojzija. Pogreb je bil 4. novembra iz pogrebnega zavoda Black-Hill v cerkev sv. Rose, k večnemu počitku pa je bila položena na Pineview pokopališču. R.I.P.

Zahvala—

Štajerski klub se zahvaljuje vsem članom in prijateljem, ki so se udeležili klubovega martinovanja. Hvala tudi odbornicam in članicam za tako dobro pecivo, odbornikom, natakaricam in kuharicam ter Tonetu Klepcu in njegovim godcem za lepe melodije.

Dodatek—

V pretekli četrtek objavljeni zahvali za pokojno Annie Knaus, je družina pomotoma izpustila sledeča imena: Marija Skrbiš, nečakinja z možem Stanleyjem, Jože Simičak, nečak z ženo Tonicom, ter Metod Simičak, nečak z ženo Martino. Tudi njim velja najlepša zahvala.

Slov. narodni dom vabi—

To nedeljo med 3. in 9. zveste vabljene v Slovenski narodni dom na St. Clair Avenue na tkim. harmonikarsko prireditvev, prebitek katere bo pomagal vzdrževati to ustanovo. Vstopnice so po \$5 in se bodo dobile pri vratih. Pridite za krajši ali daljši čas, sodelovalo bo več znanih harmonikarskih skupin.

Jadran vabi—

Pevski zbor Jadran priredi v soboto zvečer svoj jesenski koncert, kot vedno v SDD na Waterloo Rd. Večer se bo pričel z večerjo, sledil bo koncert, nato pa ples. Vstopnice so po \$14. Pokličite 481-3187 za več informacije.

Krofi—

Oltarno društvo pri Sv. Vidu ima to soboto od 8. zjutraj dalje prodaja krofov, v društveni sobi farnega avditorija.

Spominski dar—

Marie Bond, Cleveland Hts., O., je poklonila \$5 v naš tiskovni sklad v spomin očeta Josepha Piks. Hvala lepa.

V tiskovni sklad—

Ohijska federacija KSKJ društev je darovala \$40 v podporo našemu listu.

Slovenski klub upokojencev v Euclidu je darovalo \$35.

Frances Krnicar, Redondo Beach, Kalif., je darovala \$25.

Marija Merala, Davis, Kalif., je prav tako poklonila \$25.

Vsem darovalcem, tako posameznikom kot ustanovam, se za izkazano podporo najlepše zahvalimo.

Novi grobovi

Rose T. Zaller

Umrla je Rose T. Zaller, rojena Zakrajsek, vdova po umrlem možu Johnu, mati Howarda, Roberta, Charlesa in Rose M. Teets, 8-krat stara mati, sestra Ann Knauss ter že pok. Josepha, Victorja in Hedwig Bickel. Pogreb je bil 5. novembra s sv. mašo v cerkvi Our Lady of Mount Carmel, Wickliffe, O., k večnemu počitku je bila položena na Vernih duš pokopališču.

Louis A. Novak

Umrl je Louis A. Novak, mož Therese, roj. Udovic, oče Louisa (pok.), Roberta, Ronald, Daryla, Rogerja in Sharon Matsako, 17-krat stari oče, 8-krat prastari oče, sin že pok. Johna in Therese (r. Zajc) Novak, brat Daniela, Edwarda, Ladislausa, Mildred Pondash ter že pok. Johna, Franka, Rose Zbasnik in Rudolpha. Pogreb je bil 5. novembra iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. v cerkev sv. Monike in od tam na Vernih duš pokopališču.

Mary Zaman

Umrla je Mary Zaman, rojena Orehek, vdova po Matthewu, mati Alberta in Dorothy Locker (že pok.), 3-krat stara mati, 4-krat prastara mati, tri brate in štiri sestre pa zapušča v Forest City, Pa. Po-

(dalje na str. 7)

Baraga Trip is Best Ever for Pilgrims from Cleveland

by Frances Nemanich

Rev. Father Victor Tomc, Rev. Father Victor Cimperman, special guest Rev. Father Ralph Roberts, a Blessed Sacrament Missionary from the Phillipines and 44 passengers gathered together by St. Mary's Church on Holmes Avenue in Cleveland at 5:30 a.m. on Saturday, August 31.

Bus driver Jack Kellog was early so we boarded the bus and were on our way at 6 a.m. to enjoy the Labor Day weekend in Washington, D.C.

The event was a dual celebration hosted by the Washington Committee, commemorating the 20th anniversary of our Slovenian chapel, Our Lady of Brezje, combined with the annual "Cause for Bishop Frederic Baraga." Known as the Shepherd of the Wilderness, this humble servant of God is very close to beatification.

At 8 o'clock we stopped for a light breakfast and by 11:30 Jack stopped at a nice place to enjoy our picnic lunch. Set out on nice clean cloths were sandwiches, chips, pickles, cherry tomatoes, strudel and soft drinks.

We even had blue and white grapes and plums from South Madison, Ohio. Everything was so tasty and donated by our generous passengers, who have already been sent "thank you" cards. Back on board Father Tomc told us various interesting stories, and we also sang religious songs.

Father Ralph Roberts led us in recitation of the Slovenian rosary and soon after some eyelids began to drop.

We reached our destination by 2 o'clock, which was great timing as Mass was at 4 o'clock in Slovenian and the banquet at 7.

Our accommodations at the Washington Retreat House were ready for us, thanks to Father Tomc and Antoinette McGrath who had contacted Sister Consiline Flynn in early March.

Our rooms were so homey, comfortable, meticulous and air conditioned.

They had a lovely chapel where we attended Mass at 7 a.m. with all three Fathers officiating on Sunday and Monday morning. After Mass a combination breakfast and lunch brunch was served buffet style. All you could eat! From juice, cereal and hot biscuits to a large assortment of hot selections too numerous to mention. We were one big happy family with big appetites.

From 9 to noon Sunday we toured Washington, D.C. Jack parked the bus and we started on foot. It was a beautiful day and so is Washington.

The White House and all the judicial buildings are a sight to behold. Trees, bushes and

lawns were manicured to perfection.

We watched the flags of all nations gently swaying in the breeze, visited the Washington and Lincoln Memorials. Former president John Kennedy's resting place and that of his brother Senator Robert Kennedy and watched the eternal flame burning so brightly. Beautiful Arlington cemetery where thousands of white crosses were lined up row after row rekindling memories of our soldiers. When I stood at the tomb of the unknown soldier I sensed a lump in my throat.

Fortunately we were just in time to witness the spectacular changing of the guard. Such perfection with every step so precise, not one flaw. They were like toy mechanical soldiers wound up with a key.

Nostalgia gripped us when we viewed the Vietnam Wall where names and ranks of 57,000 fallen heroes were inscribed. With the help of volunteers we located all the names of our Slovenian boys who gave their lives for their country. We silently prayed for them.

Back on the bus, Jack drove us through Chinatown; no stops as interest to browse around was not very high. Instead we made a stop at the Old Union Station which had recently been restored and remodeled at a cost of millions of dollars.

We escalated to the bottom floor where ethnic foods of all nations were made and sold at exorbitant prices. I chanced upon the coffee stand where imported coffee in the bean was priced from \$7.50 a pound to \$35.00 a pound.

Before returning to the retreat house for the 2 p.m. Mass in the upper church, Basilica of the National Shrine, Father Tomc stressed the importance of visiting St. Matthew Cathedral for our final stop. Father being more familiar with the history of the Cathedral is willing to submit a special article which you'll find extremely informative and interesting. Don't miss it.

After Mass Father ordered a nice box meal for our group which was an unexpected treat.

At 5 o'clock quite a number attended the concert at Harke Theater where Korotan from Cleveland, Slovenska Pesem from Chicago and the chorus from Washington participated. Others went to visit the Franciscan Monastery close to the retreat house.

Monday morning before Mass we made up our beds with fresh linens that were provided and made sure our rooms were left as orderly as when we entered them. After Mass with prayers for a safe return to Cleveland, we again enjoyed a plentiful and appetizing breakfast brunch.

We thanked the Sisters for

their gracious hospitality and they in turn remarked how well mannered and organized Fr. Tomc's pilgrims behaved and wished us a safe journey home.

Seated and relaxed back on our bus for our journey home, we all agreed how fortunate our group was to have seen and enjoyed so much of our Capitol in three short hours.

Rosary in English was prayed and led by Rev. Fr. Cimperman followed by the singing of the litany of our Blessed Mother led by the two Father Victors.

Midway we made our last stop to snack on two extra large contributions of delicious pizzelles and finished up the cold drinks. At that stop, we were able to make phone calls to our families to pick us up by 8 p.m. again at St. Mary's Church.

How Jack Kellog our Tour Guide pinpoints the "exact" arrival is beyond me. He never misses!

Eight o'clock sharp we arrived safe and sound, thanks to God and Sainly Bishop Frederic Baraga who watched over us pilgrims and our conscientious bus driver Jack Kellog. Our lives were in their hands.

My apologies if the article is too long, but it is difficult to write about "any" trip without making it lengthy.

Pressed by our passengers, I had to write, because to us it was truly "Our Best Ever."

We've heard so much of Toronto's beautiful nursing home named "Lipa" we'd welcome their invitation to host the 1992 Baraga Days in Toronto, Canada, Labor Day Weekend.

Vietnam Wall volunteer carbon copying name of Major John Petric.

With Rev. Victor Tomc, our picnic lunch.

Maria Frank points to Sylvester Sekne's name on the Vietnam Wall Memorial with Rev. Victor Cimperman, Rev. Ralph Roberts, Frances Nemanich, and Rev. Victor Tomc.

**100 WORDS
MORE OR LESS
by
John merclna**

3224 EUCLID AVE, # 101, CLEVELAND, OHIO 44115

VETERANS DAY 1991!

VISITED WITH A FRIEND RECENTLY WHO ALSO SERVED IN VIETNAM. ON HIS OFFICE WALL HE HAD A PICTURE OF A GI AND THE FOLLOWING WORDS BY AN UNKNOWN AUTHOR:

"THE YEARS OTHERS KNEW AS YOUTH, I SPENT LEARNING THE MEANING OF DEATH. THE TIMES OTHERS SPENT LEARNING TO LOVE, I PASSED HOPING TO LIVE THROUGH ENDLESS NIGHTS. THE MOMENTS OTHERS REMEMBER AS LAUGHS IN CLASSROOMS, I REMEMBER AS TERROR IN THE JUNGLE. THE INSTANTS OF PLEASURE TAKEN FOR GRANTED BY OTHERS, I REMEMBER AS FORGOTTEN HOPES, LONG AGO CRUSHED BY THE REALITY OF WAR. THE UNFULFILLED DREAMS OF OTHERS ARE YET TO BE THOUGHT BY ME SINCE I AM IN SEARCH OF MY ELUSIVE YOUTH, LOOKING FOR YEARS LOST IN COMBAT, WHICH ARE NO MORE AND WILL NEVER BE."

R.I.P.

Freedom of choice... two great ways to save!

5 1/2% Statement Savings
OR
Passbook Savings

- ✓ \$10.00 Minimum Balance
- ✓ 5.5% Rate Yields 5.614%
- ✓ No Service Fees
- ✓ Quarterly Statement (Statement Savings)
- ✓ Free Asset ATM Card with no usage fees (Statement Savings)
- ✓ Daily Interest with Quarterly Compounding

Chesterland 12595 Chillocothe Rd. 729-0400
Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
Mayfield Hts. 1351 SOM Ctr. Rd. 473-2121

Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
Willoughby Hills 2765 SOM Ctr. Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank
Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

2,000 expected for Thanksgiving Polka Party

The Cleveland Slovenian Radio Club will mark its 30th "Trideset" Anniversary with the Annual Polka Festival at Stouffer Tower City Plaza Hotel, in downtown Cleveland, November 27-30. Groups and individuals are expected from 25 states and Canada and have already filled Stouffer's Hotel. The overflow crowd is staying at the Ritz Carlton.

The main event, where you can dance off Thanksgiving dinner, is on Thanksgiving night, Thursday, November 28, from 4 p.m. until 2 a.m. where over 2,000 guests are expected at the traditional "Polka Party" with entertainment by a dozen of the country's leading polka bands playing in both the Grand Ballroom and Gold Room of Stouffer's. \$10 tickets, in advance or at the door, include free parking and a free souvenir program book. Tickets are available at the Polka Hall of Fame, 291 East 222nd Street, Euclid, or at Kollander Travel, 971 East 185th St., telephone 216-692-1000.

On Friday, November 29, a special Slovenian musical variety show commemorating the radio program's 30th anniversary as the longest running daily ethnic show will be staged in the Grand Ballroom at 3 p.m., followed by a dance with four bands. Admission at the door is \$6.

The weekend festival, with the dimensions of a full scale convention, will also host a meeting of the International Polka D.J. Association with guest speaker California's Tom Morgan, a former secretary-treasurer of NARAS (National Academy of Recording Arts and Sciences), who will talk on the polka category in the Grammy Awards.

There will be a Polka Mass on Saturday evening at 6 p.m. in the Gold Room. An International Polka Ball with 6 dance bands follows. Admission at the door is \$6.

The Polka Awards Show IV of the National Cleveland Style Polka Hall of Fame will also be held in conjunction with the festival on Saturday afternoon, November 30, at 2 p.m. at its Euclid headquarters - Euclid Shore Cultural Center, 291 East 222nd Street.

Habat, Cook, Yanchar to be enshrined in Polka Hall

Tabulations from the voting of the 600 members of the American Slovenian Polka Foundation were announced at the recent Preview Night for 1991 Honorees and proclaimed veteran accordionist and former bandleader Eddie Habat, 82 year-old banjoist and former bandleader Georgie Cook, and sideman saxophonist, clarinetist, and vocalist Paul Yanchar as winners in the Lifetime Achievement category.

The three will be honored at the Awards Show IV of the Polka Hall of Fame on Thanksgiving weekend, Saturday, November 30, at 2 p.m. at the Euclid Shore Cultural Center, 291 E. 222 Street in Euclid, Ohio.

Tickets are available in advance for \$8 or \$10 at the door. Telephone (216) 261-3263 (FAME).

Also to be presented on November 30 will be the Annual Awardees to be announced right at the show in the following categories: Cultural/Heritage, Support/Promotion, Button Box, Musician Individual, Sideman Individual, Band of the Year,

Tony Petkovsek, who commemorates 30 uninterrupted years on local ethnic airwaves, *daily*, is currently heard on Sundays on WCPN (90.3 FM) and on WELW (1330 AM) Monday through Friday from 4 until 5 p.m., Saturdays 12 noon until 1 p.m.

Tony Petkovsek and Radio Club committee, a volunteer group, have staged numerous beneficial community and charitable programs over the years with monies derived from the Thanksgiving events.

In August a four-hour on-the-air Radiothon on WELW raised close to \$30,000 for the United Americans for Slovenia which is promoting the independence of Slovenia. In years past, the Thanksgiving parties were held at Slovenian Home on St. Clair Avenue and St. Joseph High School on Est 185th until last year when it moved downtown.

Tony was appointed to the Ohio Arts Council this year by Governor Voinovich and was

enshrined into the Broadcasters Hall of Fame October 2nd. His live shows, which command a great audience daily, have kept abreast with the latest developments in the ever changing scene in Europe and especially Yugoslavia where direct live reports are often filed from Slovenia. His co-host is Joey Tomsick (polka bandleader) and features announcers Alice Kuhar and Duke Marsic.

John Pestotnik, Chairman

Best New/Young Band and the Recording of the Year.

The spectacular two hour stage show includes an all star band, various presenters from across the country, special entertainers, and this year for the first time the incorporation of video film on a huge projected screen featuring old time Cleveland polka TV shows.

The 1991 Trustees Honor Roll of distinguished personalities will showcase drummer Bill Srnick Sr., Collector Don Sosnoski, PA DJ Bill Seles, Ohio DJ Bob Norgard, California's Joe Mlakar, plus in memoriam Dave Wretschko, Anton Mervar, Rose Marin, John Hokavar, Martin Antoncic, and the duet of Lausche-Udovich.

Joey Tomsick, center, interviews Hall of Fame 1991 honorees Eddie Habat and Paul Yanchar while Georgie Cook was missing. The interview will be heard on Sunday, Nov. 10 on WCPN 90.3 FM at noon.

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

"THE WAY TO GO"

EUCLID TRAVEL
(216) 761-1050

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

For domestic, U.S. or
Canada, So. America, all
of Europe — contact us!

**We can offer you all special trips
advertised in the Greater Cleveland area.**

Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

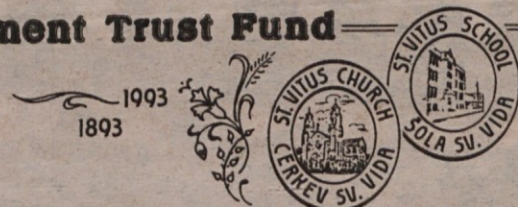
BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

St. Vitus Endowment Trust Fund

6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio 44103
(216) 361-1444

"Journey To 100..."

▼ Legally Established and Approved Endowment Trust

▼ Able to Receive Many Gifts - Cash, Checks, Stocks, Bonds, Land, etc.

▼ Contributions Deductible Under Current IRS Tax Guidelines (Section 501 (C) (3))

▼ Goal of \$750,000

Contact Director of Development at (216) 361-1444
For Further Information

WEST SIDE DENTAL PLATES

MADE IN OUR OWN LABORATORY

FOR OVER 20 YEARS

BROKEN PLATES REPAIRED
LOOSE PLATES RELINED
MISSING TEETH REPLACED

NEW PLATES MADE
ALL UNION, INSURANCE
PLANS & ADC HONORED
SENIOR DISCOUNTS

MOST REPAIRS WHILE YOU WAIT

DR. J.C. SCHNEIDER D.D.S.

CORNER OF
W 85 & LORAIN

961-4833

ON FIRST FLOOR
BEHIND BARBER
SHOP

6420 LORAIN AV

Your neighborhood

5915 St. Clair Avenue

Open 7:00 a.m. - 12 midnight
Every Day of the Year

Lottery tickets - Cold Beer & Wine

We Also Carry Imported
Slovenian Wines and
Radenska Mineral Water

We also sell Daily Lottery Tickets.

Julius Sable, Owner

Glenn urges recognition of Slovenia

United States Senator from Ohio John Glenn, left, is congratulated by Slovenia Minister Janez Dular, right. Sharing in the moment of some very old lessons.

happiness is Slovenski Večer chairperson Joyce Hribar and Master of Ceremonies Edmund Turk. (Photo by Tony Grdina)

We learned anew that although despots and dictators may seek to destroy the spread of liberty, they can never destroy peoples' determination to be free.

And we learned anew that no matter how long the odds or how strong the opposition, there will be men and women of courage who know that if necessary, it is far better to die on your feet than to live on your knees.

And that is why I was so deeply disappointed in our own government's reaction then — and in continuing *in-action* now.

Shortly after Slovenia declared its independence, our own Secretary of State went to Belgrade and carelessly spoke about "Yugoslav unity and territorial integrity."

And shortly thereafter, the Yugoslav Federal Army tried to strangle the new-born Slovenian state in its crib.

In July, the European Community brokered a cease-fire and a compromise known as the Brioni Agreement.

Under that agreement, Slovenia agreed to suspend its independence declaration for three months — in exchange for the withdrawal of Federal troops and the commencement of negotiations concerning Yugoslavia's future.

Well, those three months have come and gone — and we have yet to see any progress on the promised negotiations.

And what has been America's response?

We've stood on the sidelines. We've allowed the EC to carry the ball alone. We've done... exactly nothing.

Over two months ago, I sent a letter to President Bush — along with my good friend, Congressman Denny Eckart.

I said then — and I believe now — that the United States should and must become more actively involved in solving the crisis in Yugoslavia.

And our position should be clear.

First, the fighting must stop and a permanent cease-fire must start — and these things must happen not next month or next year — but *NOW*.

Second, negotiations must begin immediately between representatives of Yugoslavia's former republics about what happens next.

And third, any party or entity refusing to participate in the process should be harshly and effectively sanctioned by the entire world community.

I simply don't understand why our government has been so hesitant and timid about embracing the principle of self-determination for the people of Slovenia.

What in heaven's name are we waiting for?

Like America itself over 200 years ago, the Slovenians want to chart their own course, determine their own destiny, and take their own place among the community of sovereign and independent nations.

Like us then, they know now that the task of building a nation won't be easy.

They know their dream won't be achieved overnight — and they know that many of them will not live long enough to see the full fruits of

their sacrifice.

But also like us, they won't stop working — and they won't stop dreaming.

For them, there is no turning back.

They will press on, they will persevere; and they will succeed — and they will do it in the memory of their long-suffering parents and grandparents — and in the hope of a better and brighter future for their children and grandchildren.

Slovenians know that they must make their own independence — and ask only that America — the leader of the free world — acknowledge the reality they are creating on their own.

I say to you — and I say to President Bush — that the time for delay and the time for waiting is over.

Let us recognize the Republic of Slovenia — and let us do it *now*.

And let us also help them — just as we have agreed to help other newly liberated countries form the so-called "Eastern Bloc."

We've given support to countries like Hungary and Poland under the Support for Eastern European Democracy Act.

And under the Dole-Pell Amendment to the State Department's Authorization Bill, Congress has given the President all the authority he needs to give the same kind of assistance to Slovenia.

We all know that with our massive budget problems, there will be no Marshall Plan for Eastern Europe. And frankly, with all the unmet problems we have right here at home, there should be none.

But surely we can do better than what we've been doing.

Freedom for Eastern Europe is a goal this country has pursued for over 40 years — and surely we cannot in good conscience turn our backs and close our eyes when it is now in sight.

The Slovenians know we can't pay all their bills or build their democracy for them. They know they must do that for themselves — and they are willing to do so.

But if the President wants to see a "thousand points of light" illuminate the path of freedom in what was once Yugoslavia, all they ask is that he at least provide a few of the batteries.

And now let me close with a personal word to each and every one of you.

I applaud you — and I salute you — for your unwavering support for freedom in the land of your forbears.

But remember and never forget that aiding the emerging Slovenian State is not and cannot be a function of government alone.

Your energy, your expertise, your contacts and your perseverance will be an important contribution and can make an enormous difference.

In the meantime, I want you to know tonight that I am on your side — just as I was yesterday — and just as I will be tomorrow and in all the years ahead.

Because whatever our different ethnic backgrounds or historic homelands, we are all Americans now.

And as all Americans who truly love freedom know, in these times:

"*Mi vsi smo Slovenci.*"

("We are all Slovenians.")

Thank you — and may God bless you all.

Musical entertainment was provided by Fantje na Vasi directed by John Srsen, and Slovenian Junior Circle 2 directed by Cilka Dolgan.

Slovenia

Century
TIRE SERVICE CO.

531-3536

Firestone
HOME AND AUTO SUPPLY

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars. Parts extra, if needed.

United Americans for Slovenia hear Dular and Petric

At a special meeting of the United Americans for Slovenia held at 3 p.m. at the American Mutual Life Association headquarters on South Waterloo Road in Cleveland, Dr. Janez Dular and Dr. Ernest Petric were guest speakers. The National Board of AMLA was also in attendance.

The meeting began with chairman Edmund Turk explaining to the guests of honor the single goal of the United Americans for Slovenia, is to gain U.S. recognition for Slovenia. He said the UAFS was extremely indebted to AMLA for use of its facilities each week for their meetings.

AMLA president Stanley Zihel introduced all Board members who received a big round of applause.

Dr. Dular, the Minister for Slovenians Abroad, was making his first visit to Cleveland and was very thankful for everyone who had helped Slovenia in any way in their struggle for recognition.

He said now that the federal Yugoslav troops have left Slovenia, "It is the first time in over a thousand years that there are no foreign soldiers on Slovenia's soil." This met with a profound applause from everyone present.

"Political activity and support in America is very important, especially all your letters, telephone calls to the White House, post cards, etc., he said. "You Americans have shown a lot of creativity in supporting Slovenia's cause for independence." Dular added, "We want to coordinate these activities between you and us in Slovenia."

About Slovenia, he said "We have no troubles with our borders, we will work on our economic problems and come up with workable solutions."

Dr. Petric, the Slovenian representative in Washington, said, "It is my job to listen to the (US) Administration, but I can only explain our position. You are the only ones who can request your government (of the US) into action."

Although he has been here only about a month, he has met with several officials in Washington. It is encouraging, he says, "The State Department has at least opened its doors to us." He feels the US is waiting for the European Community to accept Slovenia, and then it will follow immediately.

It is believed that if Yugoslavia does not follow the recommendation of the meetings in the Hague for a peaceful solution to the fighting in Croatia, the Europeans will recommend sanctions against Yugoslavia.

Minister Dular said because Slovenia is taking care of all its own problems such as having its own passports, money, agreeable borders, etc., that

"The apple is ripe on the tree and ready to be plucked," meaning Slovenia has met all criteria to be recognized as a self-sustaining, independent country.

As far as the fighting in Croatia is concerned, Petric remarked, "Slovenia is the hostage of the entire area." He said he heard that Macedonia and Bosnia want Slovenia to remain in a loose union with them to be a counter-balance for Serbia. "But others cannot dictate our position. We don't want others to impose their problems on us. We want to do everything freely and use our own judgement."

Realistically he emphasized, "Even after recognition it will be difficult economically. Remember we are going from a social economy into privatization; it will take time to learn a different system."

He said the main thing is "We must be able to function as a nation. Right now our job

Minister Dular takes the microphone to answer a question from United Americans for Slovenia president Edmund Turk.

is to prove to the world we can be a good business partner and we can be trusted."

Joseph Valencic asked a serious but fundamental question. Why should the US recognize Slovenia? Petric answered, "Because the people want change. The people want democracy, and in this day the world cannot deny

people their human rights." Petric summed up the evening, "Recognition will come. But right now we must show the world we are worth it. We must prove our worth."

Seeing both sides of the coin, he reasoned, "Once recognition is given, you cannot take it back."

—JVD

Many remarks by Slovenski večer orators

by James V. Debevec

At the Slovenski večer (Slovenian evening) held at the Slovenian National Home on Sunday evening, Nov. 4, there were various short talks in support of the democracy and independence movement in Slovenia and its recognition by the United States. Senator John Glenn was the keynote speaker and really spoke eloquently about why the U.S. should support Slovenia's democracy. His remarks are printed elsewhere in this paper. Besides Glenn here are some other thoughts of importance.

Edmund Turk, Master of Ceremonies, "We are all looking forward when we can have a nation of our own — Slovenia."

County Auditor Tim McCormack: His entire speech was in the Slovenian language in solidarity with Slovenia.

Cleveland Mayor Michael White: "I join hand and heart with the people of Slovenia in their struggle for freedom. We should be clear and firm and leave no doubt that Slovenia should have self-determination."

Janez Dular, Minister for Slovenians Abroad: "Thanks to everyone for their support of Slovenia. We hope to become a peaceful nation among a free society of nations."

"Senator Glenn launched the U.S. into the space age with his trip around the globe in his Friendship 7, and we know today he will help lead Slovenia into the land of freedom-loving people."

"We want the same as the U.S. did 200 years ago — the

right of self-determination."

Ernest Petric, Slovenia's representative in Washington "We are willing to accept those who invaded us as brothers. We only want to live in peace."

"Recognition by the U.S. is important in our struggle. We only want the freedom to do our job in the world's free-market economy."

"We have been waiting for 1,000 years, and we can wait a little more (for recognition),

but not too long. We are only pursuing the goals of the free will of our people. We are respecting and carrying out their human rights."

"We will accept any individual rules on human rights; America can be assured although we are small, you have a great friend in Slovenia who only want to gain the respect of the U.S."

"Please remember — everyone — you can visit Slovenia in complete safety."

Waterloo Pensioners hold elections

Here it is daylight savings time again, with Halloween past and "Old Man Winter" saying, "Happy Thanksgiving."

This is a reminder to all members that election of officers will be held Tuesday, November 12. This is your chance to air your gripes and maybe take it upon yourself to take an office. As in all organizations there are a few who already have an office, but are doing their best to carry on because no one wants to volunteer.

We are asking for volunteers to get speakers or entertainment for the meetings, plan for the 50th anniversaries, a reporter, trip coordinator, and taking attendance.

Plans and ticket sales are doing real well for our Christmas dinner. There are a few tickets left, so be sure to get them at the November meeting; see Tillie Vranekovic in the lobby. The dinner will be in the capable hands of Mary Frank. A thank you note to Mary and

her helper for having sandwiches available to us before and after the meetings.

Welcome to new members Paul and Marcię Vavrek, Jean Samsa and Adolph and Josephine Kapla.

As in all senior citizen groups, death makes its claim. The following have passed away: Tony Laurich, Helen Marolt, Milan Sosic, Marge Maslar, Pete Tomsic, Frank Kuret and Tony Troha. Our sincere sympathies.

Meeting on December 10 will start at 12 noon. Dinner will follow and then entertainment by the "SilverAires."

At the November meeting we will seek a chairperson and committee to take charge of our dinner-dance to be held either in March or April.

Somehow our Slovenian banner has been lost or misplaced. So it was decided to get another one. Zele Funeral Home has been kind enough to store the two banners and we want to thank them.

—H.V.

Coming Events...

Saturday, Nov. 9
Jadran Dinner - Program -Dance with Fred Kuhar Orchestra at Waterloo Hall.

Sunday Nov. 10
Button Box Bash 3 to 9 p.m. at the Slovenian National Home, 6417 St. Clair. Admission \$5 at the door.

Saturday, November 23
Indianapolis, IN — Fantje na Vasi and the Alpine Sextet will be performing at Holy Trinity's Bockhold Hall, 902 N. Holmes Street at 7 p.m. For tickets, \$10, call 271-8340 or 299-3266. Sponsored by Slovenian Cultural Society and Slomšek Kulturno Društvo.

Wednesday, Nov. 27
Pre-Thanksgiving Jam Session, Club of Associations of SNH, 6409 St. Clair Ave., featuring Zeke and Charlie the Boys from St. Clair, Roman Possedi and many more. 7:30 p.m. until ?

Thursday, November 28
Tony Petkovsek's 30th Thanksgiving Polka Party at Stouffer Tower City Plaza, downtown Cleveland. Donation \$10.00.

Friday, Nov. 29
Post-Thanksgiving Dance, Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue. "Full Ballroom Dancing" featuring Joe Fedorchak Orchestra, 7:30 p.m. until ?

Saturday, Nov. 30
The Collinwood Slovenian Home 'Polka Capital's' Ninth Annual Thanksgiving Dinner Dance from 6 p.m. until... Donation \$12.00

Tuesday, Dec. 3
Slovenian Women's Union No. 14 Christmas Party, 6 p.m. at Slovenian Society Home, Euclid. Members call 481-7473 or 585-4227.

Tuesday, Dec. 31
Singing Society Korotan New Year's Eve Party. Music by Trio Mejač.

Bus to Indy

Fantje na Vasi and the Alpine Sextet will be in concert in Indianapolis, Indiana on Saturday, Nov. 23. For bus information from Cleveland contact Tom Srsen at 352-7455.

Button Box Bash

The Slovenian National Home, 6417 St. Clair is sponsoring a "Button Box Bash" on Sunday, November 10 from 3 p.m. to 9 p.m.

Featured will be the Holmes Buttonaires, Erie Shores, Mahoning Valley, West Park, Fairport Harbor and the Cleveland Lake Erie Button Box Clubs.

Tickets for the event are \$5.00 and may be purchased at the door.

For further information, please call John Perencevic at 361-5115 between 10 a.m. and 4 p.m. Tuesday thru Saturday.

Christmas boutique

A Christmas Boutique will be held in the St. Ann Dining Room of Our Lady of Lourdes Shrine, 21281 Chardon Rd., Euclid, Ohio on Friday, Saturday and Sunday, November 8, 9, and 10 from 10 a.m. to 6

VALUABLE INVESTMENT DIRECTION

HIGH YIELD

Ask us about our wide selection of money market accounts, retirement plans and other interest-bearing investment accounts.

Women's Federal Savings Bank

Count On Us

Moirra R. Bissler, Manager

365 East 200th Street, Euclid, Ohio 44119

(216) 481-1000

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.

531-6300

Funeral Facilities Available Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Close to 300 gather for St. Vitus Alumni banquet

by Helen Glivar

The fourth St. Vitus Alumni Honoree Day was held on Sunday, October 27 beginning with Mass in St. Vitus Church at noon.

Main celebrant was The Most Rev. A. Edward Pevec auxiliary bishop of Cleveland who was also the homolist. Assisting at Mass were reverends Joseph Boznar, Victor Cimperman, Victor Tomc, William Jerse, Frank Godic and Thomas Gallagher. Lectors were Margaret Batis and Mathias Perpar.

Bearers of the Eucharistic gifts were Ann Kern, Josephine Ambrosic, Daniella Avsec, Dorothy Stanonik and Joseph Brodnik.

The organist and choir rendered lovely English and Slovenian songs.

Julia Zalar presented her culinary expertise with a delicious family-style dinner for 278 persons.

The following good nuns were present: Srs. Mary Avsec, Corlene, Edona, Kalista, Margaret Per, Philomeen (Malovrh), Ramon (Kastelic).

The invocation was by Rev. Victor Cimperman. The Master of Ceremonies was Judge Frank G. Lavrich of

Geauga County. Mathias Perpar gave the welcome address. Personal greetings were spoken by Rev. Joseph Boznar, pastor of St. Vitus church.

Accordion music entertainment was given by Nancy Hlad, Lou Trebar and Ray Gobec.

Testimonials were by Rev. Victor Tomc, pastor emeritus of St. Mary's Church for each of the honorees, applauding their individual zealous endeavors to St. Vitus school and church. They were then inducted into the St. Vitus Hall of Fame.

Four beautifully decorated cakes were baked by Ann Tomsick. Featured on each cake were: a chalice on Msgr. Ponikvar's, a piano on Eleanore Karlinger's, on Joseph Zelle, a briefcase, and on Michael Kolar's, a rocking chair.

Recipients of the SVA (St. Vitus Alumni) scholarships were: Mary Erne - Erieview High School, and Steven Turchik - St. Ignatius High School.

Rev. Frank Godic gave the benediction.

We all had a nice time socializing with our former graduates, nuns and clergy.

Holiday concert features young Slovenian singers

The Slovenian Junior Chorus will present a Holiday Christmas Concert at 3:30 p.m. on Sunday, November 10 in the Slovenian Society Home on Recher Avenue in Euclid, Ohio. The Circle 2 SNPJ Chorus is under the direction of Cecilia Dolgan.

All 50 singers will be part of a skit with Mr. and Mrs. Santa Claus, who will be portrayed by two well-known singers. The children will be dressed as snowflakes and angels. In addition to the concert, the choir will stage the traditional "Slovenski Bozic" The

Christmas story will be told through Slovenian carols.

Accompanist is Ed Sumrada, for the program which begins at 3:30 p.m. Immediately after, Ed and his Sumrada Orchestra will play for the dance and social. Food and refreshments will be available. Admission is \$5 for adults, and tickets are available from members and the Polka Hall of Fame.

The children's new album, "Not Too Young to Polka" has been nominated by Polka Hall of Fame for "Record of the Year."

Dear Friends of the Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois:

A general meeting will be held Sunday, November 17, at the Baraga Retreat House, Lemont, Illinois, at 2:30 p.m. Everyone is invited to attend and participate in our discussion related to the planned construction of the Slovenian Cultural Center. Come, participate, and have your positive ideas and suggestions be considered and, if appropriate, incorporated into our overall plan. The more input we can get the better it will be for this truly major project.

At the meeting you will be acquainted with the current status of the project, what has been accomplished so far, what remains to be done and, as well, what problems have arisen and need to be resolved. Here too your opinions and suggestions will be considered by those present and the SCC Committee.

Those of you who can read Slovene, will find much more detail in the Slovene language article in today's Slovene section of American Home. It gives a good overview of the project and will give a good context especially to those of you who will be able to attend the November 17 meeting. Please try to attend!

For the SCC Committee: **Max Milanez**

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St. Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

News from Holmes Pensioners

The meeting of the Holmes Avenue Pensioners was called to order promptly at 12:30 p.m. on Wednesday, Oct. 9 by president John Habat with 165 members present.

Jennie Tuma read the minutes, Louise Fujda gave the financial report. Ann Eickler, our sunshine lady, spoke about our sick members and the cards she sent to them.

We thank Matt Zabukovec and his committee for the decorations.

To the families of our deceased members we send our deepest sympathies: Agnes Jevnikar, Tony Fortuna and Ann Karlinger.

Our Christmas party will be held on Wednesday, December 11. Donation is \$5. Julie Zalar is the cook.

Order Poticas Now

For that carefree holiday feeling when it comes to your specialty items you take pride in serving or giving this holiday season, let the experienced team of PSWA Circle 1 come to the rescue.

Orders are now being taken for nut, raisin and nut, raisin, krofe (raised doughnuts), and sweet bread from the following members:

- Fran Mauric — 531-6393
- Dolores Dobida — 951-1694
- Dorothy Silc — 481-6071

The last day to order poticas is Thursday, November 14. For the doughnuts and bread the deadline is Tuesday, December 5. Don't delay, please call today.

The ladies thank you for your past patronage which enables us to contribute to countless charitable endeavors throughout the year.

Have a wonderful Thanksgiving with family and friends.
Vida Zak, publicity

SHA Birthdays

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who have birthdays in November:

- 11-5, Joseph Tisovec, 86
- 11-06, Kristina Kikol, 89
- 11-06, Elizabeth Zalar, 78
- 11-09, Cecelia Fegus, 82
- 11-09, Marija Mazeityte, 93
- 11-10, Irene Tenwick, 81
- 11-12, Marie Holowecki, 97
- 11-12, Milka Perko, 97
- 11-12, Rose Skoda, 94
- 11-16, Cecilia Hocesvar, 84
- 11-18, Mary Progar, 105
- 11-22, Anne Fonick, 76
- 11-22, Frances Kollar, 79
- 11-27, Anna Pizem, 88
- 11-30, Lawrence Hayes, 85

A: Novi Cassette:
Dom Drizinski Trio
Zvečer NOVINA
Hrepenenje
Vaija Con Dios
B:
Mrzel Veter Tebe
Zine
Jozelita
Spomin
Mama Juanita
Nabucco 431-5296
Cost 8.00 plus tax
Tivoli Enterprises
6419 St. Clair Avenue

We have a great group of musicians who play for us at our meetings; thanks again.

Our next meeting is scheduled for Wednesday, Nov. 13. The nominating committee will present a slate of officers for 1992.

Our last trip for 1991 was taken on Oct. 17 to Oglebay Park in West Virginia. It was a beautiful day with sunshine and brilliant fall colors on the trees.

Our first stop was breakfast at McDonalds. While on the bus we played bingo, guessing how many pieces of candy in the jar. A stop at the Central Market in Wheeling, PA and a light lunch with a visit to the stores. I went into a store, saw several old milk bottles, but could not believe the prices. I just can't imagine all the milk bottles we had used and never saved a one.

Back on the bus for a tour of Oglebay Park. We then took a boat ride on the Ohio River. Afterwards we enjoyed a late lunch at Doris Restaurant, buffet style. Then, home. We thank Jennie and Carl Schultz for making the horses for the game we played on the bus. It was fun. Also thanks to Carl and Jennie for all the video tapes of our trip. They were shown after the meeting.

Our anniversary dinner dance will be April 5.

Have a healthy, happy and safe Thanksgiving Day.

Matt Zabukovec donated a decorated pumpkin for Halloween which was won by Lucy Kolodsky. Thanks, Matt.

—Ann Stefancic

Christmas Concert

Mladi Slovenci, Circle 77, SNPJ extends an invitation to all members and friends to attend their 22nd annual concert and dance on Sunday, December 8 at 4 p.m. at the West Park Slovenian National Home, 4583 West 130th Street, Cleveland.

For the past 20 years the Circle has planned a beautiful concert of Slovenian and English melodies for the Christmas by director Marie Pivik.

For tickets call or write Alfred W. Zitnik, 871-5574 or Circle 77 at 28045 Settler's Reserve Way, Westlake, OH 44145.

Alfred W. Zitnik

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-4391

Donation

The Slovenian Pensioners Club of Euclid, Ohio donated \$35.00 to the Ameriška Domovina. Thank you for your generous donation.

Donation

The Ohio Federation of KSKJ Lodges donated \$40.00 to the Ameriška Domovina. Thank you very much for your generous donation.

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will be selling krofe on Saturday, November 9 from 8 a.m. on, in the St. Vitus social room.

In Loving Memory

Of the Tenth Anniversary of the Death of our Beloved Husband, Father, Grandfather, Great-Grandfather, Father-in-Law, and Brother

Stephen Opalich

Feb. 22, 1911 Nov. 9, 1981

*He left us his smile and his sweet memory,
That the passing of time just endears.
He left us his laughter to ring in our hearts,
And comfort us thru the years.*

*He left us his faith in the goodness of life
And his courage to see it as such
And tho we are grieved that he left us,
We are grateful he left us so much.*

Sadly missed by:
Alice Opalich - wife
George Opalich - son
Dorothy Bryan and Patricia Chiappetta - daughters
sister - Mildred Matic
Brothers Michael and Daniel Opalich

and Families

Cape Coral, Fla, Nov. 7, 1991

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

Zachary A. Zak,
licensed funeral director

VESTI IZ SLOVENIJE

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel v Haagu o slovenskem stališču do pogajanj za »novo« Jugoslavijo: »Slovenija preprosto hoče ven«

Pretekli torek je prišlo v Haagu na Nizozemskem do novega zasedanje od Evropske skupnosti sponzorirane mirovne konference za Jugoslavijo. Seja je trajala le eno uro, naznanjeno je bilo novo, že dvanajsto premirje na Hrvaškem. Predsedujoči, lord Carrington, je dejal, da če ne pride kmalu do pozitivnega zasuka, bo ES suspendirala svoja prizadevanja za mir.

Jutri se bo Carrington sestal z zunanjimi ministri ES v Rimu. Če do tega sestanka ne pride do ustavitve bojov in če ne bo nobene podlage za politično rešitev, je rekel, bo predlagal, naj ES začasno preneha z mirovno konferenco. Po vsej verjetnosti, je dodal, bo s tem predlogom združena zahteva za uvedbo gospodarskih sankcij zoper Srbijo. Bolj in bolj je jasno, je nadaljeval sicer izkušeni angleški posredovalec, da ni mogoče voditi mirovne konference v času, ko potekajo boji med sptima državama.

Lord Carrington je povedal, da je dobil ustno privolitev voditeljev hrvaške vojske kakor tudi Jugoslovanske armade, da bodo spoštovali takojšno in brezpogojno premirje. V približno 36 urah po tej izjavi, pa do tega spoštovanja premirja še ni prišlo in je bil Carrington sam, ko je o njem govoril z novinarji v torek, pesimističen rekoč, da »zgodovina« ni na njegovi strani. Prav je imel.

Torkovega zasedanja mirovne konference se je udeležila tudi slovenska delegacija. Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je rekel v intervjuju z novinarji: »Preprosto mi hočemo ven (iz jugoslovanskega močvirja, op. ur. AD). Konference nočemo onemogočiti, vendar hočemo ven.« Novinar *New York Timesa* Paul L. Montgomery je komentiral, da slovenski voditelji pravijo, da nočejo imeti nobenega opravka s pogajanj o novi Jugoslaviji, obenem pa nočejo, da bi se zamerili Evropski skupnosti, kar bi, če bi ne sodelovali več v mirovni konferenci.

Na Hrvaškem še vedno srditi boji — Tudi hrvaške sile prešle v ofenzivo

Kljub vsem govoricam o premirju, le-

tega na Hrvaškem še ni. Ob tem poročanju so znaki, da je stanje v obkoljenem Vukovaru posebej kritično. Hrvaška sredstva obveščanja že nekaj časa molčijo o tem mestu, v katerem naj bi bilo do 11 tisoč civilistov in 2000 otrok. Zdravniki v mestni bolnišnici baje opravljajo kirurške posege brez anestezije. Topniški dvoboji potekajo v okolici mest Osijek, Vinkovcev in Siska, srditi boji so menda v Karlovcu, ki leži na edini še odprti cesti med Zagrebom in Jadranskim morjem. Številne polete opravljajo bojna letala JA, topničarji so aktivni blizu Dubrovnika.

Zadnje dni pa so v Slavoniji v protiofenzivi hrvaške enote. Verodostojnost poročil tako s hrvaške kot srbske strani je vedno vprašljivo, vendar tokrat soglašajo, da Hrvatje napredujejo in so že osvobodili več vasi, nekaj tisoč vojakov JA pa pognali v beg. Srbski viri trdijo tudi, da so hrvaški topničarji streljali čez Donavo v Srbijo in pri tem ubili in ranili več civilistov. Hrvatje pravijo, da to ni res, vojaški poveljnik na omenjenem območju je pa rekel novinarju, da samo želi, da bi mogel na Srbijo streljati.

Prav tako nezanesljiva so poročila o številu žrtev in beguncev v srbsko-hrvaški vojni. Zahodni novinarji sedaj običajno pišejo, da je padlo najmanj 2000 do 3000 oseb, omenjajo pa možnost, da je število ubitih že preseglo pet tisoč. O skupnem številu beguncev pa poročila bolj ali manj soglašajo, da jih je okoli 350.000, ki so zapustili svoje domove v predelih Hrvaške, kjer potekajo boji. Registriranih beguncev iz Hrvaške v Sloveniji je menda že nad 22 tisoč, vseh skupaj pa naj bi jih bilo okoli 40 tisoč.

Spremenjen, bogatejši dnevnik »Slovenec« začel izhajati pretekli ponedeljek

Po spremembah v vsebini in usmerjenosti novega slovenskega dnevnika »Slovenec«, je le-ta začel izhajati v bogatejši obliki pretekli ponedeljek. Upravni odbor lista je spremembe pretehtal in odobril, v njem sodeluje poleg domačinov tudi ugledni rojaki iz tujine, med njimi dr. Jože Bernik, gg. Kastelic, Slobodnik, Tomazič in Bukovec. Odboru predseduje dr. Jože Duhovnik, glavni urednik je sedaj dr. Sandi Sitar, odgovorni urednik Jože Mlakar, svetovalec pa Andrej Rot.

Slovenski dan v Chicagu

CHICAGO, Ill. - Slovensko-ameriški radio klub (SARC) je v soboto, 26. oktobra, ponovil svojo obletno prireditev v veliki dvorani pri Sv. Štefanu. Že prve večerne ure so kazale živahnost, kakršna se čuti ob tem praznovanju. Kuhinja ni mudila; kopica pridnih rok je urno pripravljala »kranjski« prigrizek z izbranimi prilogami.

Gostje

V navadi je že, da za to slovesnost pokličemo sodelavce od drugod. Tokrat so bili najeti plesalci prizadevne skupine »Zlatorog« iz Ontarija. Plesno godbo so pa nudili živahni in poletni muzikantje iz Clevelanda, znani kot »Alpski seksitet«. Plesalce je vodila ga. Magda Razpotnik (bolj znana po dekliškem priimku Simrajh). Ni čuda, da se je vrtel tudi njen soprog Jože. Plesalo se je v štirih parih, izključno po domačih melodijah v obliki valčka ali polke oz. mazurke (vse poosebljeno še z narodno nošo). Godbeniki so izvajali le priljubljene melodije, v izrazitem, poskočnem ritmu (pogrešan je le tango), kar je dvorani na moč ugajalo.

Nova »Gospodična«

Tradicija narekuje, da se vsako leto izbere nova »Miss« iz domačih vrst. Letos je bila okronana naša dobra znanka Kati Gaber kot »Slovenska Gospodična«.

Kdor pozna to dekle, bo zlahka presodil, da je bila izbira pravična in poštena. Kati je vestna, ugledna učiteljica 4. razreda osnovne šole, globlje pedagoško usmerjena in z ne navadno potrpežljivostjo obdana. V pomoč je povsod, kjer jo rabijo slovenski aktivisti, v približno takšni meri, kot je bil njen rajni oče Tone. Izčrpno in natančna je tudi kot zapisničarica v delovnem Odboru Slovenskega Kulturnega Centra. Venec ji torej v resnici pripada, z blagoslovom (in našim skupnim špalirjem) vred...

Letna nagrada

SARC ima tudi imenitno navado, da se vsako leto spomne svojih ožjih sodelavcev s posebno uokvirjeno Spomenico. Ta nagrada se izroča na odru pred publiko. Letos je s tem počaščena temperamentna delavka ga. Mihaela iz privrženne družine Simrah. Sam predsednik SARC-a, g. Vinko Rigler, ji je dodelil to priznanje, z darežljivim besedilom vred, in je obdarjenka javno priznala, da je srečna in ginjena. Ob sebi je imela na odru vso svojo družino in je občinstvo, ki se je strinjalo s to vzpodbudno nagrado, navdušeno pritrdilo izbiri. Naj ljubi Bog podaljša njeno vztrajnost na vseh poteh!

Osvežilni utrip je vzbudila

šesterna skupina prav mladih, pogumnih malčkov. Peli so skupno in posamično, in marsikoga pripravili na smeh. Za njihov nastop sta zlasti zaslužni ga. Fanika Goršič in Bernardka Simrajh. Več pesmic smo slišali zaporedoma, prav otroških, ki so tem slajše, če jih izgovarjajo otroci. To je bil obenem edini del programa s slovenskim besedilom. Skoraj vse drugo je bilo ali nemo, ali angleško. Malčki se nam torej še niso odtujili in bomo takšnih priboljškov še deležni, preden oni odrastejo...

Besedni del festivala

Besedni program je odpadel na prihodnji dan, v nedeljo popoldne, pred odhod gostov iz Kanade. S tem je bil letošnji festival dopolnjen. Domači so — po deseti slovenski maši — pod cerkvijo prikazali svojo kulturno uro tipično slovenskega značaja: Najprej pesem »Rožici« (v duetu ge. Nandi Puc in Marije Remec) ter še deklamacija »Božji volec« v paru Mateje Schuck in Martina Puč. Oboje je uspelo kot dobro pripravljeno.

Sledilo je predavanje »Spoznajmo Slovenijo«, s pomočjo zemljevida slovenskih pokrajin, kakor so bile zamišljene pred 140 leti, ko še nihče ni vedel, če bo kdaj Slovenija enotna.

Predavatelj (M. Milanez) je predvidel temeljitejši prikaz naše dežele, se pravi za vsako pokrajino posebej; zato je tokrat le grobo orisal osnovne značilnosti naših pokrajin (Prekmurja, Koroške, Štajerske, Primorske in Kranjske), ki — kot pet prstov na roki — sestavljajo domovinsko »pest«.

S takšno sestavo bi se naj seznanili zlasti tisti, ki le površno sodijo o tem, zaradi tega, ker so morda tukaj rojeni, ali pa prezgodaj zapustili rojstno vas. Od njih torej, ki so se globlje živeli v tukajšnji domovino, pričakujemo, da bodo boljše podkovani, ko opisujejo našo deželo kot zaokroženo državno skupnost. To je novi, demokratični »Ex pluribus unum«, ki zasluži svetovno — in predvsem ameriško — državniško priznanje. Morda bodo Američani, kot naši sovaščani in sodržavljanji, izdatneje pomagali Sloveniji priti do cilja.

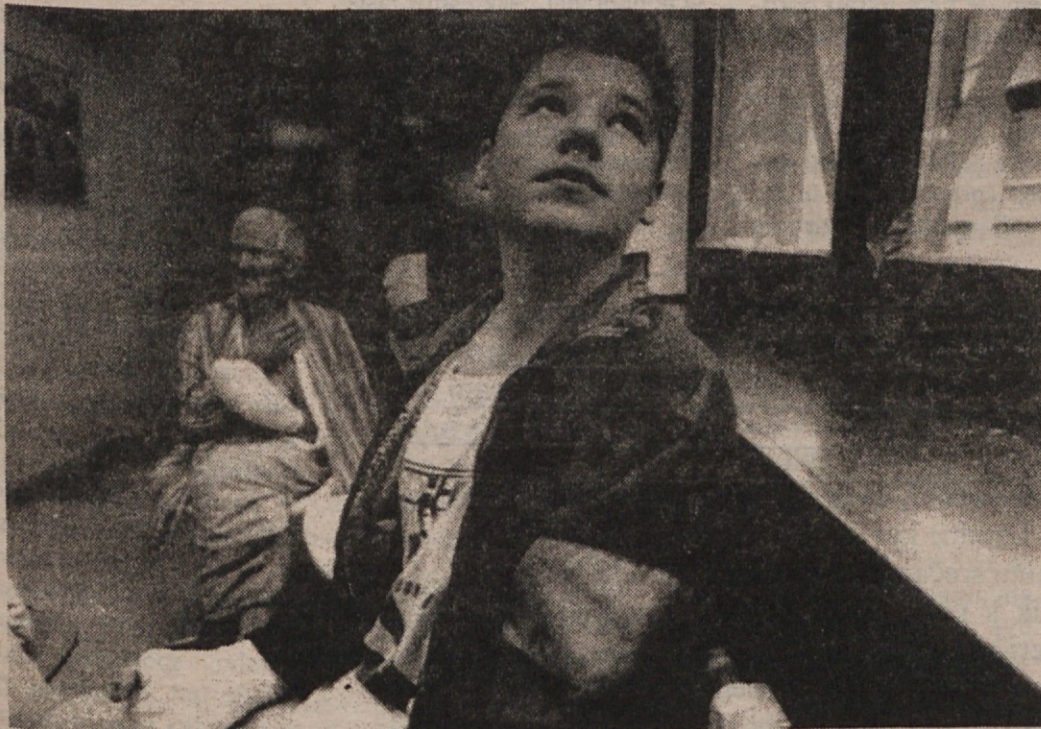
Udeleženc

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 1)

greb je bil 4. novembra iz Želotovega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Viljema, k večnemu počitku pa je bila položena na Vernih duš pokopališču.

Obveščajte nas pravočasno o vaših društvenih prireditvah!

Posnetek kaže zaskrbljenega, nesrečnega hrvaškega fanta, ki je v minotnem napadu na Karlovac izgubil tri prste na roki. Fant gleda skozi okno v karlovški bolnišnici, ker sliši eksplozije granat ob ponovnem napadu. V ozadju je starejši moški, ki tudi ima resno poškodbo na roki. Taki prizori so na Hrvaškem vsakdanji pojav in nič ne kaže, da jih bo kmalu konec.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 45 Thursday, November 7, 1991

Obisk dr. Dularja in dr. Petriča

Med nami v Clevelandu in Pittsburghu te dni, nato pa še v Chicagu-Jolietu in New Yorku, sta dr. Janez Dular, minister slovenske vlade, zadolžen za odnose s Slovenci po svetu in narodnostnimi manjšinami v Sloveniji sami, ter dr. Ernest Petrič, predstavnik republike Slovenije v Združenih državah. Že s prvimi srečanji s tukajšnjimi rojaki, prav tako z ameriški politiki ter poslovneži, sta napravila oziroma napravljata zelo dober, pozitiven vtis. Po poslušanju obeh in tudi predstavnikov organizacij, povezanih v Združenih Američanih za Slovenijo preteklo soboto v prostorih glavnega urada Ameriške Dobrodne Zveze je udeleženska, ki sicer drugače ni kaj posebej povezana s slovensko skupnostjo, dejala, da če dr. Dular in dr. Petrič po izkazani sposobnosti in drži res posebljata današnje slovensko vodstvo, je Republika Slovenija v dobrih rokah, isto pa bi veljalo za slovensko ameriško skupnost. Temu mnenju bi se več ali manj pridružili gotovo skoro vsi drugi, ki so doslej imeli priliko se z gostoma srečati in pogovarjati oziroma ju poslušati.

Tako v srečanjih s slovenskimi rojaki kakor v pogovorih z ameriški politiki, poudarjata dr. Dular in dr. Petrič to, da republika Slovenija praktično že funkcionira kot neodvisna država. Prvič po več kot tisoč letih ni več na ozemlju Slovenije nobenega tujega vojaka. Slovenske meje so varne in popolnoma v slovenskih rokah. Državljeni Slovenije lahko potujejo v mnoge države, ker te države — 13 doslej — priznavajo veljavnost slovenskih potnih listov oziroma dokumentov. Slovenija ni več del jugoslovanskega gospodarskega sistema, zato je že v njej možno investirati. Pri tem seveda morajo biti upoštevane ekonomske zakonitosti, te pa veljajo za vse države, tudi za ZDA. Slovenija spoštuje človekove pravice povsem skladno z mednarodnimi listinami o le-teh, prav tako spoštuje pravice lastnih narodnih manjšin. Slovenska demokracija je stabilna, čeprav je res, da so se s to demokracijo pojavile strankarske in ideološke razprtije in spore, le ti so pa tudi navaden in normalen pojav v vsaki demokraciji.

V odnosih drug do drugega kažeta dr. Dular in dr. Petrič tudi tisto razumevanje in strpnost, ki sta neobhodno potrebna za demokratično družbo in za preprečitev prevelikega vpliva skrajnežev na eni ali drugi konici političnega prizorišča. Izhajata iz precej različnih svetovnozarskih prepričanj, vendar ob tem obisku drug drugega dopolnjujeta in pomagata, kajti gre vendar za dobrobit Slovenije in ne za kakšne kratkoročne pristranske strankarske interese.

ZDRUŽENI AMERIČANI ZA SLOVENIJO so imeli sestanek z dr. Janezom Dularjem, ministrom za Slovence po svetu slovenske vlade in dr. Ernestom Petričem, predstavnikom Slovenije v ZDA. Sestanek je bil 2. novembra popoldne v prostorih glavnega urada Ameriške Dobrodne Zveze v Clevelandu, Ohio. Posnetek zgoraj je nastal po sestanku, na sliki je večina tistih oseb,

ki se redno sestajajo pri ZAS. Z leve so: Stanley G. Zihlerl, Anthony Hiti, Ann Opeka, John Pestotnik, Edmund J. Turk, spredaj Frances Mauric in Betty Rotar, zadaj pa dr. Janez Dular, nato dr. Ernest Petrič, Joyce Plemel, Edwin Polsak, Jean Krizman, Joseph Valencic, in dr. Karl B. Bonutti. Zadaj je videti del slike Bleda.

(Foto: dr. R.M. Susel)

CHICAGO-LEMONT, Ill.

Delovanje Slovenskega doma

Doslej smo podali dragim bralcem Ameriške domovine nekoliko zunanjih obrisov SKC-a, z lokacijo vred. Preden preidemo na njegovo notranjost, si predstavimo namen tega objekta in bomo laže sodili o potrebnih prostorih in njihovi razmestitvi.

Priznanja prihajajo, češ, da je lokacija prav posrečena; se pravi, da bo mikavna za vsako oko in bodo radi najeli našo halo mnogi interesanti, zlasti za sproščene razvedritve na prijaznem vzponu pred lemontskim samostanom. Toda nihče noče premajhne dvorane, niti preskromnih prituklin. Kot tak ne bi SKC donasal, da bi prispeval k svojemu vzdrževanju.

Toliko za druge — kaj pa za nas? Ali bo ustrezal našim potrebam? Zazrimo se v prihodnost, se pravi v naloge (funkcije) Slovenskega Doma, saj domala vse trpijo pomanjkljivosti, ali pa so prezrte.

Namenske obveze

Če se vprašamo, zakaj smo na tujem, se nam hkrati porodi še vprašanje, ali se naj popolnoma vtopimo v novo domovino, miselno in telesno? Marsikaj bi temu pritrdilo, češ, vsaka dežela želi imeti st odstotne spreobrnjenice in jih tako tudi upošteva, oziroma

nagrajuje.

Temu nasprotuje praksa, ki opominja, da smo čuteča bitja in se svoje kože ne moremo odreči, kaj šele duše in srca. Ko se sčasoma udomačimo na tujih tleh, sprejmemo tudi novo kulturo in jo dodamo svoji omiki; ne z izpodirvanjem, ampak s prištevanjem. Duševna lastnina je torej zadržana, to tembolj, če so nam pošla mladostna leta že pred prihodom. Ta lastnina pa vene in peša ter upada, če nima novega priliva. To hiranje terja vzdrževanje in obnavljanje, zlasti če želimo prenesti svoj jezik na potomstvo.

Seveda mora vzdrževanje biti sistemsko, kvalitetno in nezadržno. Samo kramljanje ne zadostuje, ker navadno otopi čut in se neopazno vmešavajo tujke, ki se jim skoraj ni moč upreti, z ulice, iz vsakdanjosti, iz žargonov. Vedno več jih je in prično se stikati med seboj. Zazdi se tedaj, da je staro besedišče že odveč. Takrat ni več poti nazaj, materinščina je pohabljen. Negovanje lastnega jezika je torej neizogibno, sicer postanejo polovični, ob svoji ruševini. Življenjska lepota izražanja obledi in sram nas postane samega sebe.

Slovenski Kulturni Center naj bi si zastavil prav ta pro-

blem kot prvenstven. Iz te naloge izhaja šop drugih, delno sorodnih, ki terjajo specifične naklonjenosti in talente. Neko rad bere, drugi poje, tretji pleše, ali igra, četrti neguje šport, lov, ribolov itn. Te panoge se, seve, negujejo le z dostopom do potrebščin, »oro-dij«, učil. Na razpolago morajo biti ustrezne dvorane, knjižnice, glasbena oprema, učni tečajji, seminarji in podobno.

Vsemu temu naj bi ustrezal SKC, z lokacijo, prostori, sredstvi in kadri. Knjižnico že imamo in lahko smo je veseli; zaenkrat je last »Slovenske pesmi« in je deležna bogatega naraščaja. Od vseh strani (vključno Kalifornijo) prihajajo podarjene knjige in revije, kar je daljnovidno in bodrilno za vsakogar. Imeli bomo bogat zaklad.

Hkrati s knjižnico nam pride na misel tudi skromnejša čitalnica, z najskromnejšim udobjem in z vključno pisarno, garderobo, ustrezno razsvetljavo in kurjavo, ter računalnik oz. kartoteko. Glasbena dvorana bo najbrž zraščena s koncertno halo, med akustičnimi stenami, s pulti, sedeži in shrambo. Tudi muzejske hrambe se moramo spomniti, kjer bodo odložene tisočere številke starejših izdaj (Zarja, Ave Maria ipd.), ker pogrešajo reda in polic. Dodajmo še rezerve za samostanske zbirke, ki že dolgo čakajo ureditve, in vrhu tega še tiskarniške potrebe, kar vse terja novih površin.

Glasi SKC-a

je izredna novost, ki je ne kaže prezreti. Dosedanje obveščanje je namreč preveč pomanjkljivo in nedosledno. Naša povezava peša in zamuja. Koliko novic preslišimo, ali jih ne ocenimo po aktualnosti. Marsikdo je na ta način prikrajšan za kako bistveno omembo, sporočilo, opomin, sožalje ipd. Obstoječa glasila so prerodka in premalo gibčna za prostrano čikaško skupnost, kaj šele za celo celino. Lastni bilteni pomenijo pravo orodje takšni ustanovi, kot bo SKC, saj bodo oživljali vsako dejavnost, vsled temeljitejše poveza-

(dalje na str. 9)

Dr. Dular je med nami kot odposlanec slovenske vlade, se pravi cele vlade, ne le vladnega predsednika, kakor obisk nekateri strankarsko navezani navijači prikazujejo. Prav tako dr. Petrič zastopa interese Slovenije, ne te ali one stranke, aktivne v njej. Boljše bi bilo, če bi vsi mi to razumeli in spoštovali.

Izredne koristi je dejstvo, da bosta med zelo obsežnimi srečanji z nami, dr. Dular in dr. Petrič prišla v stik s prav vsemi večjimi skupinami slovenskih Američanov in ameriških Slovencev. Tako je bilo v sicer malo manjšem obsegu tudi z dr. Bučarjevim obiskom lani. Kakor je dr. Bučar odnesel precej točne vtise o naši skupnosti, in jih je tudi pred odhodom nekaterim nam jasno izrazil, tako bosta od bogatega kroga srečanj in pogovorov o vsem mogočem boljše sliko o nas odnesla dr. Dular in dr. Petrič. To se bo za nas in za Slovenijo pozitivno obrestovalo.

Dr. Rudolph M. Susel

Republika Slovenija je stvarno dejstvo in izpolnjuje vse pogoje za priznanje

CLEVELAND, O. - V soboto, 26. oktobra 1991 je zadnji vojnik »Jugoslovanske ljudske armade« zapustil slovenska tla. Rojaki doma so bili »prevzeti od uresničenih sanj,« pravi pismo iz Ljubljane. Počuti se olajšane, ker so prepričani, da je nevarnost za Slovenijo od strani JLA prešla.

Ozemlje republike Slovenije je od 27. oktobra pod popolnim nadzorom Slovenske teritorialne obrambe, povsod vladata red in mir, človekove pravice so spoštovane, slovensko gospodarstvo redno posluje, četudi so razmere težavne. Republika Slovenija tako izpolnjuje vse pogoje, ki so potrebni za priznanje neodvisnosti kake države. Doslej so Slovenijo priznale le Litva, Latvija in Estonka, velike države Evrope čakajo, kot pravijo, na »primeren čas«, ko priznanje neodvisne, suverene republike Slovenije ne bi moglo na noben način več ovirati reševanja splošne jugoslovanske krize.

Po sodbi treznih presojevalcev mednarodnih odnosov bi priznanje suverenosti Slovenije od strani velikih držav Evrope in ZDA reševanju »splošne jugoslovanske krize« preje koristilo, kot pa ji škodovalo.

Reševanje jugoslovanske krize in končanje klanja med Hrvati in Srbi ovirajo spori med državami Evropske skupnosti; koristi in stare vezi s Srbijo zadržujejo Anglijo, Francijo in delno tudi Italijo pred vsakim odločnim nastopom in pritiskom na Srbijo, naj vendar konča napad na Hrvaško s ciljem ustvarjanja »Velike Srbije«.

Nemčija, ki kaže največ razumevanja in simpatij do Slovenije in Hrvaške, je pod vplivom

drugih članic Evropske skupnosti popustila v svojih zahtevah po odločni podpori Sloveniji in Hrvaški, ko so jo začeli spominjati na stare nemške težnje po širjenju vpliva na evropski jugovzhod in preko njega na Srednji vzhod. Geslo nekdanje cesarske Nemčije je bilo Berlin-Bagdad!

Kljub vsem križanjem koristi in simpatij med velikimi silami Evrope smemo pričakovati, da bo vsaj Slovenija, če ne tudi Hrvaška, do konca tega leta mednarodno priznana neodvisna država.

Gospodarske in politične razmere v Sloveniji so težavne. Zakon o denacionalizaciji je bil sprejet, z njim povezan zakon o privatizaciji gospodarstva ali o »lastninjenju«, kot pravijo, pa je običal v skupščini, ker Demos nima večine v zboru združenega dela. Ta namreč zavlačuje razpravo o tem zakonu z vedno novimi zahtevami in dopolnili. Načelnik Demosa, dr. J. Pučnik je nedavno v izjavi Slovenski informativni službi dejal, da bo vlada zakonski predlog dala v odobritev ljudskemu glasovanju, če bodo njeni nasprotniki v skupščini njegov sprejem še dalje onemogočali. Čas za tako odločitev poteka prav te dni.

Z ljudskim glasovanjem je Demos odločen uzakoniti tudi novo ustavo republike Slovenije, če tega zaradi odpora opozicije ne bo mogoče skoro doseči v skupščini. Dr. Pučnik je izjavil, da čas sili vlado k ukrepanju, kó opozicija njeno delo načrtno ovira.

Novi slovenski denar — tolar — se za enkrat kar dobro drži, vreden je nekako petino več kot dinar. Uvedba slovenskega denarja je povzročila trenja in spore s Hrvaško in drugimi republikami bivše Jugoslavije, ti pa se že umirjajo in vzpostavljajo še dosti redni poslovni odnosi z južnimi sosedi.

V Sloveniji je preko 40.000 beguncev s Hrvaške, njihova oskrba je za slovensko gospodarstvo v sedanjih razmerah težko breme. Mednarodna pomoč je za enkrat še zelo skromna; Slovenci storijo, kar morejo, da bi beguncem olajšali bedo. Poleg različne druge pomoči je slovenska skupščina sklenila, naj vsak zaposleni v Sloveniji daruje en celodnevni zaslužek v sklad za podpiranje hrvaških beguncev.

Nabirka Slovenskega ameriškega sveta za pomoč vojnim žrtvam v Sloveniji v preteklem juniju in juliju — začeta je bila 27. junija letos — je v glavnem zaključena. Skupno je doseglu blizu \$260.000. Prvi del nabirke okoli \$120.000 je bil poslan Mohorjevi v Celovcu kot posrednici že junija, ostali del pa sta izročila v ponedeljek, 28. oktobra 1991 v Celovcu predsedniku vlade Lojzetu Peterletu dr. Jože Bernik in dr. Uroš Resman v navzočnosti ministrov dr. Capudra in dr. Du-

larja, direktorja Mohorjeve družbe dr. Korena, celovškega škofa, predstavnikov slovenskih organizacij na Koroškem in predstavnikov Koroške, ki so se zbrali v Celovcu za obhajanje 140-letnice ustanovitve Mohorjeve družbe.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle se je Slovenskemu ameriškemu svetu javno zahvalil za naglo, učinkovito in širokogrudno pomoč Sloveniji, ko je bila ta v vojni stiski.

Slovenski ameriški svet je po želji darovalcev poslal okoli \$6.500 Slovenski Karitas v roke nadškofu dr. A. Šuštarju v Ljubljano. Podobno je poslala Karitas v Ljubljani svojo nabirko, ki je po zadnji vesti dosegla že \$40.000, tudi Liga slovenskih Amerikancev, ki ima svoj sedež v New Yorku. Skupno sta Slovenski ameriški svet in Liga zbrala za pomoč vojnim žrtvam v Sloveniji od letošnjega junija do oktobra \$300.000.

Kanadski Slovenci so v Celovcu izročili predsedniku Peterletu ček za 400.000 kanadskih dolarjev. Precejšnjo vsoto so zbrali v podporo vojnim žrtvam v Sloveniji tudi slovenski rojaki v Evropi. Skupno je bilo izročeni predsedniku slovenske vlade v Celovcu 28. oktobra preračunano v slovenski denar 50 milijonov tolarjev, kot je poročal ljubljanski »Slovenec«.

Blagajnik SAS sporoča še naslednja imena darovalcev, ki doslej v AD še niso bila objavljena: \$500 č.g. Jožef Cvelbar, \$250 župnija Naše Gospe Miru (č.g. Hlebš), Kalif.; \$200 Sv. Janez Krstnik KSKJ (Joliet, Ill.); po \$100 J. Kovač (Clev.), M. Sepaher, F. Chilcoat, Baraga KSKJ - Washington, D.C., Marija Magdalena št. 162 KSKJ, g./ga. Carl Racic, Vince in Mitzie Globokar, Arnold in Helena Pristernik, Stane Gedin Family (Colo.), Mario in Helena Perčič in Ivana Erste; \$100 (kan.) Ivan Mavrovic; \$50 Fran Plat, Joliet KSKJ društva, Knights of St. Florian (Chicago, Ill.) KSKJ, Stan Lauter; \$25 St. Joseph KSKJ (Ely, Minn.); \$20 Josephine Platner, James in Regina Tisovich, Ed in Kati Likozar; \$10 Ruth Babich (Minn.) in Anthony Smrekar.

Celotni seznam darovalcev — skupno preko 1100 imen — je bil objavljen v Glasilu KSKJ. Če ima kdo kako vprašanje v tej zvezi, naj se obrne na Slovenski Ameriški Svet, 1522 Lincoln Road, Wickliffe, OH 44192.

Slovenski Ameriški Svet se vsem rojakom in rojakinjam pristrčno zahvaljuje za vso podporo in vse darove Sloveniji v urah njenih stisk.

Pozivi, klici in pisma Beli hiši in Državnemu tajništvu za priznanje Slovenije so še vedno koristni in potrebni. Ne odnehajmo, dokler ne bomo cilja dosegli, dokler ne bo Slovenija od ZDA priznana kot neodvisna suverena država!

V.L.

DELOVANJE SLOVENSKEGA DOMA

(nadaljevanje s str. 8)

ve na manjše in večje daljave.

Razen tega bo imel SKC nezamenljiv administrativni pomen. Povezoval bo celotno slovensko-ameriško skupnost in s tem zajel vsakega rojaka in sicer s tistimi značilnostmi, ki se nanašajo na skupne zdomske zadeve in probleme. SKC bo vselej vedel, kakšnih strokovnjakov imamo, ter poklicev in intelektualnih kapacitet ter tozadevnih perspektiv za skupna delovanja. Olajšala se bo organizacija shodov, romanj in srečanj sploh. Obvestila bodo krožila nemoteno.

Pripišimo še družabno vlogo SKC-a, ki bo nedvomno cvetela ob ustreznih funkciji. Izleti, pikniki, ekskurzije, ter gostovanja, gredo med neogibne aktivnosti; prav tako obletne manifestacije, kongresi, seminarji, koncerti, silvestrovanja, romanja, politična zborovanja, pogrebi, sedmine. SKC bo postal najspodobnejše zbirališče.

Ne pozabimo tudi na slovensko šolo, ki nam životari kot ponikalnica. Učitelj je primanjkuje, pač pa prostorov, primerno lociranih in opremljenih. Kako vidimo, je nujna trojna naloga SKC-a: kulturna, administrativna in družabna. Ne kaže zanemariti nobene, sicer ne bo naš Dom dosegal predvidenih ciljev, marveč bo le navidezen organ, nevreden naših žrtev in pričakovanj.

Zborovanje — 17. novembra

Marsikaj je morda pozabljeno v gornji predstavi funkcije Centra. Priskočite s svojimi nasveti, priporočili in dopolnitvami, oziroma s svojo kritiko naših predlogov! Ne bo zame re. Pristopite k naši skupni debati o vsem, kar zadeva sedanjost in bodočnost našega skupnega doma. **Debata bo v Baragovem domu, na lemontskem hribu, v nedeljo, 17. novembra, ob pol treh pop. Ne**

V BLAG SPOMIN

SEDEMINDVAJSETE OBLETNICE, ODKAR NAS JE ZAPUSTIL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, OČE, STARI OČE IN TAST

Boltizar Hozjan

ki je preminul 12. novembra 1964.

Počivaj v miru, dobri soprog, preljubi oče, v grobu tam, v ljubezni trajni boš ostal, dragi, nepozabni nam!

Zalujoči:

ANA — soproga
IVAN — sin, JANE — snaha
JOHN, ROBERT, MARK in JOE — vnuki, JANETTE — vnučinja
MATIJA — sin, MARJANCA — snaha
MATTHEW in STEVE — vnuka
LAURA in ANA — vnučinja
ter ostalo sorodstvo.
Cleveland, O., 7. novembra 1991.

zamudite te prilike; pridružite se vsi, ki vam je pri srcu ideja o tem znamenitem našem objektu in prispevajte s svojimi skušnjami. Še je čas, nič ni zamujenega.

Slišali boste tudi o težavah in o pogojih za dejanski začetek gradnje. Pripomnili boste marsikaj, v prid pospešeni dejavnosti in eventualno nekaj o svojem nesebičnem prilivu. Veseli bomo vsakega prispevka.

Upamo v lepo srečanje in vam v naprej izrekamo pristrčno dobrodoščilo!

Za Odbor SKC-a
Maks Milanež

SLOVENIJA, odkod lepote tvoje...

EASTLAKE, O. - To je naslov valčka, ki ga je skomponiral svetovno znani glasbenik Slavko Avsenik in je še danes priljubljena melodija. Menim, da bo tudi vedno ostala zelo popularna. Vse premalo se pa zavedamo lepote, ki jih nudi naša domovina Slovenija. Treba se je samo za trenutek ustaviti in gledati okoli sebe, ko si v Sloveniji, pa doživiš to lepoto.

Tudi tujci to lepoto doživljajo in se je radi spominjajo. Primer tega je mlada filmska igralka Christine Haje (Head of the Class), ki je bila gost na programu »Attitudes« na kabelskem televizijskem kanalu »Lifetime«. Med drugim je omenila, da je že obiskala 34 držav po svetu. Vprašana je bila, če bi povedala, katero teh dežel ima najbolj pri srcu. Malo je pomislila in odgovorila, da je to gotovo Slovenija, sanjsko lepa dežela, ki bi jo rada zopet obiskala. Torej lepo priznanje naši svobodni Sloveniji!

D.M.

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO. — AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

V BLAG SPOMIN

5. OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE ŽENE,
MATERE, STARE MATERE
IN PRASTARE MATERE

IVANA ŠEPIN

ki je umrla 6. novembra 1986.
Pet let Te zemlja krije,
v hladnem grobu sladko spiš.
Srce Tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Meni solze oči rosijo,
ko Te več pri meni ni.
Dom je prazen in otožen,
ker tukaj več Te ni.
Zalujoči:
Franc — mož
Antonija Šega, Anica
Klamer, Veronika Janežič
hčerke
in ostalo sorodstvo.

MIMOGREDE IZ MILWAUKEEJA

Že od otroških let, posebno nas rojenih v »starem kraju«, 1. november, praznik »Vseh svetnikov«, spremlja z žalostjo, z neprijetnimi občutki, skratka z mislijo na smrt, spominjajoč se naših umrlih staršev, sester, bratov in prijateljev, ki počivajo na pokopališčih širom Slovenije.

Med pregovori za november sta: Če na mrtvih dan dežuje, zamete zima pričakuje. — Do Vseh svetih grdo, po Vseh svetih lepo.

Mesec november ima žalostno navado, da rado pobira bolnike in starejše ljudi. Za olajšanje našega turobnega novembrskega počutka je pa kot nalašč Martinovo praznovanje. Vsi poljski pridelki so že pod streho. Na Martinov dan (11. novembra) se spremeni mošt v vino in če je na mizi še pečena gos ali pečenka, je v vsaki vasi veselje in pirovanje.

In še pregovori: Mraz na Vseh svetih pomeni lep Martinov dan. — Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije. — Sonce na Martinovo, pred durmi huda zima. — Če Martina suši in zmrzuje, kmet voljno zimo pričakuje.

Za mesec november imamo več drugih narodnih imen: Listopad, andrejščak, listognoj, meglovec, zimščak, listnik in enajstnik.

Vsem godovnikom, posebno Martinom in Martinicam lep pozdrav. Ostalim nam pa naj bo prijetno pri srcu v novembrskem vremenu in naj nas tolaži zavest, da bo čez pet mesecev zopet prišla sončna pomlad.

Občni zbor društva Triglav

Slovensko društvo Triglav je ob lepi udeležbi članstva imelo v nedeljo, 13. oktobra, v društvenem domu v Triglavskem parku svoj letni občni zbor.

Predsednik Edi Yakos je pozdravil vse navzoče, nakar so sledila poročila odbornikov, ki so bila soglasno sprejeta. Po kratki debati, je bil za leto 1991-92 izvoljen v glavnem dosedanji odbor: Duhovni vodja rev. dr. Jože Gole; predsednik Edi Yakos; podpreds. Toni Limoni; tajnica Helenca Frohna; blagajnik Marty Doherty; zapisničarica Marička Kadunc; upravnika Parka Joško Ornik in Jože Kunovar. V ostalih odborniških mestih so društvena dela prevzeli mlajši člani in članice. Izgleda pa, da so črtali iz društvenega odbora dopisnika za slovenski časopis Ameriška domovina, kar je znak, da v današnjem razburkanem življenju naša mlada generacija izgublja voljo in zanimanje za branje in pogovor v slovenskem jeziku. Iste težnje imajo tudi druga slovenska društva, kakor tudi Slovenian Arts Program na tukajšnji univerzi. Žalostno, toda razumljivo.

Slovenska pesem

Dolores Ivanchich, naša pevka in pevovodkinja, nam je v nedeljo, 20. oktobra, v polni dvorani Alphonsa na Alverno College prijetno presenetila s

svojim samostojnim koncertom. Na sporedu so bile lepe, stare slovenske melodije, tako, da so marsikateremu od vesele polzele solze po licu. Par pesmi sta zapela Dolores in bariton Darko Berginc, ter žela močan aplavz. Vse pesmi sta odlično spremljala muzikanta harmonikar Tone Gorenc, ki je par točk odigral s profesionalno veščino, in odlični basist Dave Martinšek. V Sloveniji pravijo, kdor je slovenski muzikant, je ta pravi fant, pravijo tudi, da pevka, ki poje naše pesmi, je tudi ta prava punca. Vsi trije so bili v narodnih nošah.

Ta koncert je bil lep, domač, prisrčen dogodek. Koncert je pripravila sama D. Ivanchich. Hvala Ti, Dolores, in veselo naprej!

Anica Jelinek — 75-letnica

Drugega novembra 1991 je praznovala Anica Jelinek, naša zavedna rojakinja, visok življenjski jubilej in sicer 75. rojstni dan.

Rojena je bila 2. novembra 1916 tu v Milwaukeeju, hčerka slovenskih staršev. Njena mama Ana je bila rododol iz Mirne peči, njen ata Janez Goršek pa iz Šentjerneja na Dolenjskem. Kot zavedna Slovenca sta hčerko Anico že v otroških in mladih letih vcepila ljubezen do slovenskih običajev in slovenskega jezika. Še danes se naša slavljenka rada spominja tega jezika in se v njem razgovarja.

Leta 1937 se je Anica omožila s postavnim fantom Albertom Jelinekom. Svojemu možu je povila štiri krepke sinove. Ti so Alfred, Albert, Allen in Alwin. Po moževi smrti je mama prevzela tako oskrbo kot vzgojo svojih sinov in sijajno uspela. Danes je ponosna mati in večkratna stara mama.

Mami v zahvalo so sinovje, na domu Allena Jelineka v Cu-

V BLAG SPOMIN

13. OBLETNICE

ODKAR JE PREMINULA
NAŠA LJUBLJENA MATI,
STARA MATI
IN PRASTARA MATI

MARY KNIFIC

Njeno dobro srce je prenehalo
biti 31. oktobra 1978.

Srčno ljubljena nam mama,
šla prezgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
vdano molimo za Vas.

Daj, Gospod, ji mir in srečo,
daj ji večnost v milosti.

Žalujejo:

Frank J. Knific, sin

Cleveland, O., 7. novembra 1991.

dahyju, Wis., pripravili že 26. oktobra lepo presenečenje z bogato zakusko ter jo zasuli s čestitkami in darili. V tej srčno veseli družbi je bilo okrog štirideset ožjih sorodnikov in prijateljev.

Anica Jelinek danes jesen svojega življenja preživlja na domu njenega skrbnega sina učitelja Alberta v mestu Wauwatosa, Wis.

Slavljenki Anici voščim prijateljske čestitke s toplo željo, da ji Bog nakloni čim manj trpljenja njenih bolečih nog, in čim več zdravnih in sončnih let. Prijateljsko pozdravljena!

Letošnji Zahvalni dan pade na četrtek, 28. novembra. Na ta dan zahvalimo Boga, za nam naklonjeno svobodo, zdravje in blagostanje, katerega uživamo v Ameriki. Zahvalimo Boga za vse, kar nam daje vsaki dan, tudi za bolečine, krivice in trpljenja, in nam naj da moč in razum, da najdemo v njih rešitev, duhovno bogastvo in odpuščanje.

Prosimo Boga, da naj blagoslovi demokratično in samostojno Slovenijo, in naj nakloni prepotreben mir med Hrvati in Srbi ter vse drugod po svetu.

Naj bo letošnji »Zahvalni dan« dan molitev za mir med narodi in mir v naših srcih!

A.G.

M J

ZABAVNA MATEMATIKA

4. — Število 1089 je zares zanimivo, kot kaže primer:

$$\begin{array}{r} - 528 \\ 825 \\ \hline 297 + 792 = \end{array}$$

Zapiši katerokoli 3-števlično število, pod njim pa obratno število. Odštej manjše od večjega in k dobljeni razliki prištej število z istimi številkami v obratnem redu.

Prepričaj se o rezultatih z več primeri.

5. — Na vsako piko postavi eno od števil 1 — 9 tako, da bo vsota na vseh treh straneh trikotnika ista.

6. — Da zmanjšaš deset za eno, postavi eno spreddaj, za povečanje pa zadaj.

Prejšnji problemi:

1. — Latinske besede za 7, 8, 9, 10 so septem, octo, novem, decem.

2. — Primer: $17 \times 3 = 51 + 159 = 210$,
nato $- 17 = 193 - 87 = 106$
in še: $106 + 226 = 332 - 98 = 234$
končno: polovica $234 = 117 - 100 = 17$

3. — 50 parov števil.

Podpirajmo po svojih najboljših močeh slovenske ustanove, saj brez njih slovenske skupnosti več ne bo

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1932

1991

Po sklepu božje Previdnosti ter vdani v voljo Gospodarja življenja, sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je zapustil naš ljubljani mož, oče, tast, brat in stric

EVARIST LESICA

katerega je Bog poklical k Sebi po dolgi bolezni dne 10. maja 1991. Rojen je bil 9. novembra 1932 v Brdici, Nova Gorica, Slovenija. V Ameriko je prišel leta 1960. Zaposlen je bil kot strojnik pri Parsons Peebles Electrical Products Company in bil član Primorskega kluba.

Pogreb je bil 13. maja 1991 iz Grdina-Cosic-Faulhaber pogrebnega zavoda, Willoughby Hills, O., s sv. mašo Vstajenja v cerkvi Marije Vnebovzete, nato je bilo truplo prepeljano k zadnjemu počitku na pokopališče Vernih duš (All Souls), Section 25, Lot 244, Grave 2. Globoko zahvalo naj prejme č.g. John Kumše, za darovano pogrebno sv. mašo, za vodenje rožnega venca v pogrebni kapeli, za lepo pridigo, in za njegove molitve na pokopališču.

Prisrčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, vsem, ki so poklonili krasno cvetje, vsem, ki so pokojnika kropili, z nami sočustvovali, se udeležili pogrebne sv. maše, in našega dragega spremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala nosilcem njegove krste.

Posebno zahvalo smo dolžni našim prijateljem sosedom, ki so prišli na naš dom, ko je naš ljubljani umiral, in molili rožni venec, ter vsem dobrim sosedom, ki so nam stali ob strani skozi njegovo dolgo bolezen. Posebno zahvalo naj prejmeta Tončka in Jaka Kovačič. Prisrčna hvala vsem za vse dobrote.

Iskreno zahvalo naj prejmeta Tillie Spehar in Antonija Lamovec za lepo petje pri pogrebni sv. maši, in organist, ki je petje in mašo spremljal. Najlepšo zahvalo naj prejmejo tudi vsi prijatelji, ki so preskrbeli hrano in pecivo za pogrebščino. Lepo zahvalo smo dolžni osebju zavoda Grdina-Cosic-Faulhaber za vso naklonjenost in vzorno vodstvo pogrebne sprejave.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas posebno spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprostí in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

Pri Bogu se zdaj raduješ,
k nam na zemljo pogleduješ;

mi pa prosimo Boga,
da se v nebesih snidemo!

Žalujejo ostali:

MIHELA LESICA (roj. Kastelic), žena
LUCY COLO, hčerka, in mož JOŽE

Dr. IRENA DRUŽINA, hčerka, in mož DAVID

DEBBIE LESICA, hčerka

BRUNA EDOLUCI in BRUNO LESICA, sestra in brat

IZIDOR LESICA, brat v Sloveniji

ter ostalo sorodstvo v Sloveniji in Jugoslaviji.

Richmond Heights, Ohio, 7. novembra 1991.

Seminar o slovenskih problemih

V nedeljo, 1. decembra 1991, ob 4. uri popoldne
v Slovenskem domu, 864 Pape Avenue, Toronto

Govornika:

Dr. Anton Štrukelj: »Eno leto po plebiscitu«

Dr. Vojmir Bratina: »Kaj Slovenci v domovini berejo«

Vodja razgovora: Ing. Ciril Pleško

Seminar organizira:

Slovensko-kanadski svet

NA TISTO TIHO DOMOVANJE, NA VSEH SVETIH DAN...

TORONTO, Ont. - ...Ko zlatorumeni plašč odpadajočega listja pokriva zemljo in na visokih kanadskih planjavah nalletava prvi sneg, ko jesen pospravlja bogastvo polj in vrto, ko vrtnice in gorečnice še z zadnjim žarnim cvetjem razveseljujejo naše oči, ko se leto nagiba h koncu, nas praznik Vseh svetih in vernih duš spominja smisla in konca slehernega zemskega življenja.

Po lepi krščanski navadi obiščemo grobove svojih dragih. S svežimi krizantemami jih okrasimo in prižgemo svečo v blag spomin; v molitvi prosimo Boga za njihov večni mir. Iz rojstva, otroštva, v polnosti in zlato dobo naših let, k zadnjemu utripu srca gre naša pot in potem k Stvarniku življenja in smrti po plačilo za svoja dela. Tako nas uči naša vera, kjer najdemo moči in polnost našega bivanja na zemlji.

Iz mladih let mi je ostal v spominu spomenik padlih v prvi svetovni vojni. Vsako leto je bila na pokopališču pri njem slovesna komemoracija. Prebirali smo imena in leta rojstva. Sami mladi fantje, padli za interese tuje velike države. Spoštljiva, težka misel je legla v maldo srce.

In potem se je zgodilo nekaj strašnega. Po slovenski zemlji je zdvijala človeška zver, ubijala in ščuvala brata proti bratu, rušila z ljubeznijo in pridnimi rokami zgrajene domove, uničevala družine in iz prelepega koščka zemlje pod Triglavom izkopala grobove vsepovsod.

Danes, po šestinštiridesetih letih, stoji križ v Kočevskem Rogu, od Sv. Ane pri Teharjih pozvanja zvon k spravnim molitvi, za Št. Vidom nad Ljubljano na svetem kraju mučencev gori luč, v tišini škofjeloških hribov so skoraj pol stoletja s cvetjem okrašeni skriti grobovi, in še in še. Moj Bog, kaj trpljenja, bolečin in smrti je moral prestati naš mali narod zaradi zvestobe Bogu in pravi svobodi!

Poklekimo in molimo! Iz ugodnosti varnega sveta, ki nam krade smisel za višje vrednote, iz ozkih, nesmiselnih tekmovalnih vseh vrst, ki kradejo moči in veselje za skupne ideale, se vrnimo na Vse svet k častitljivim krajem, kjer v božjem miru počivajo naši dragi!

Šestindeset in več let... Bili so mladi fantje, pošteni, polni upov in mladostnih sanj, v dvajsetih, tridesetih letih;

bili so tam možje in očetje, slovenske zemlje čuvarji. In potem še njih dekleta, mlade žene in otroci, starci — slovenske zemlje cvet in nada. Na žrtvenik svobode so padala izmučena življenja tisočev najboljših. Kako naj pozabimo to vnebovpijočo resnico? Saj imamo še zdrav spomin in pamet in krščansko vest, ki kliče po pravici mrtvih.

V slovenskih gozdovih, v dolinah in prepadih ustvarja čas Večno simfonijo. Nad grobovi naših mučencev je odprto pravično in sveto nebo. Tam

Odkrivanje poveljnih pobojev**Pomembne so tudi okoliščine**

(Slovenec, Ljubljana, 17. oktobra 1991) — »Eden izmed problemov, ki otežujejo delo komisije skupščine občine Maribor za raziskavo poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti, je pomanjkanje denarja in to tako iz občinskega kot republiškega vidika,« je povedal Zdravko Luketič, predsednik komisije, sicer poslanec družbenopolitičnega zbora mariborske skupščine ter predsednik občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov Maribor.

Zdravko Luketič: »Naša komisija deluje v okviru republiške komisije z enakim imenom, raziskuje pa seveda dogodke v mariborski občini. Dokumentacija, na katero bi lahko močneje naslonila svoje delo, je pomanjkljiva ali celo nedostopna, predvsem tista v vojnih arhivih.

Komisija se ne ukvarja samo s poboji po letu 1945, ampak — kot pove že njeno ime — tudi s procesi z dvomljivo pravno veljavo in drugimi podobnimi primeri. Ugotoviti je treba okoliščine, v katerih so se ti dogodki pripetili, kraje grobišč in število žrtev. Ob pomanjkanju dokumentov je morala komisija svoje delo doslej nasloniti predvsem na pričevanje še živečih ljudi, povezanih s temi dogodki.

Toda tudi število pričevanj je skromno, saj so ljudje v svojih izjavah še vedno zelo zadržani. Brez posredovanja prič komisija svojega dela ne bo mogla opraviti zadovoljivo. Drugi pogoj njene uspešnosti so ustrezna finančna sredstva, kar sem že omenil. Delo je namreč povezano s stroko: glavnino prevzemajo strokovnjaki različnih podro-

prebiva zdaj straža slovenskega naroda. Nepremagljivi, izčiščeni v zadnjem zemskem trpljenju prosijo pravičnega Sodnika za svoje ljudstvo, da bi v krščanskem miru živelo svobodno na svoji zemlji pod Triglavom.

Ljudje se zbirajo k grobovom mučencev. Na božjo pot v Kočevski Rog, k Sv. Ani pri Teharjih, pod Toško čelo za Ljubljano bodo romali. Poklekimo in molimo! Prosimo, da kri naših mučencev postane seme novih kristjanov, da njih trpljenje omehči srca onih, ki sovražijo in nočejo resnice, da vsi bili bi bratje med seboj, živeli v slogi in miru in spoštovanju, da bi bili vredni njih žrtev.

Molimo še za vse druge žrtve rdeče revolucije na Slovenskem, padle v boju za lažno ideologijo, talce in jetnike, umrle v zaporih, zapuščene matere in očete, žene in otroke, ki jim je človeška zloba uničila življenje in družine!

Daj Bog, da bi se po tem trpljenju izčistila naša srca, da bi znali prav živeti!

Slovenskim domobrancem večna slava!

Anica Resnik

čij, na primer zgodovinarji, arhivarji in drugi, ki so se z njim poklicno ukvarjali tudi že doslej, za obnovo morebitnih kazenskih postopkov pa bodo potrebni tudi odvetniki.

Vprašanje financiranja dela komisij bi moralo biti za vso Slovenijo enotno urejeno. Občinske komisije so namreč odvisne samo od občinskih proračunov, odtod tudi različne možnosti njihovega financiranja; enotne rešitve za vse bi bile smotnejše.«

Novinar Franci Hauc: Komisiji je uspelo pridobiti pooblastilo za vpogled v matične knjige. Gospod Zdravko Luketič, kakšen pomen ima to za njeno delo?

Dostop do matičnih knjig nam je omogočila republiška komisija preko notranjega ministrstva. Ustrezne podatke iz njih bodo lahko črpali le pooblašteni člani naše komisije, saj je treba strogo upoštevati načelo tajnosti podatkov. Pregled nad številom umrlih iz teh knjig bo komisiji omogočil, da bo lažje preverjala primere, ki jih raziskuje, in sicer tako v času po drugi svetovni vojni kot tudi poprej. Že samo število žrtev vojne na našem območju bo tako lažje določljivo.

Kaj bi komisija pridobila, če bi dobila seznam ljudi, ki so v povojnem času delovali v organih državne varnosti ter organih za notranje zadeve na mariborskem območju?

Komisija pričakuje, da bi posamezni člani teh nekdanjih organov z njo prostovoljno sodelovali. Tako bi bilo mogoče priti do novih podatkov. Poudarek delovanja komisije je namreč tudi na ugotavljanju okoliščin, v katerih so bili po-

Slovenski izvoz v ZDA

NEW YORK, N.Y. - V desetletju 1980—1990 je slovenski izvoz v ZDA predstavljal v povprečju 25 odstotkov jugoslovenskega izvoza v ZDA. V istem obdobju je slovenski uvoz iz ZDA bil le 19,6% vsega jugoslovenskega uvoza iz te države. Tudi v prvih šestih mesecih letošnjega leta je bil slovenski izvoz oziroma uvoz 24,8% in 23,7% vsega jugoslovenskega trgovanja z ZDA.

Leta 1990 je Slovenija izvozila nekaj manj kot za 191 milijonov dolarjev blaga v ZDA. Struktura tega izvoza kaže na skromno razvito gospodarstvo Slovenije. Proizvodi, ki grede iz Slovenije na ameriški trg, v veliki meri morajo konkurirati s podobnimi izdelki Vzhodne Evrope, Srednje in Južne Amerike, Azija, deloma tudi Afrike. Redki so proizvodi (kot so npr. smuči), ki tekmujejo s proizvodi razvitih držav.

Stoli in ostali deli pohištva so predstavljali 28 odstotkov vsega slovenskega izvoza v ZDA; obutev, strojene kože, usnjene obleke, tkanine, obleke, pa 19% izvoza. Če dodamo še kovinske polizdelke, so te tri kategorije doprinesle 52% vsega izvoza. Izvoz hrane je bil malenkosten, najvažnejše je bilo vino, 1,3% vrednosti vsega izvoza. Tehnološko višji izdelki so bili stekleni (9,2%), motorna kolesa, elektromotorji, hladilniki, obdelovalni stroji (10), telovadna oprema, predvsem smuči (3,2), igrače Mehanotehne (3,6), tiskarstvo pa 1,6% celotnemu izvozu.

Tudi količinsko je bil izvoz dokaj skromen. Pričakovati bi mogli vsaj trikrat večji izvoz, torej v vrednosti kakih 600 milijonov dolarjev oziroma \$300 na slovenskega prebivalca.

boji. Ljudje iz omenjenih organov, ki jim pripisujejo sodelovanje pri teh dogodkih, bi lahko odkrili marsikatero nezanko, povezano z okoliščinami, ali pa bi komisijo pripeljali do novih virov informacij.

Kako sodi v področje delovanja komisije tudi ugotavljanje resnice o prebivalcih nemške narodnosti v Mariboru?

Gre samo za eno izmed dejavnosti komisije pri ugotavljanju razmer pri nas po 9. maju 1945. Toda veliko je še nedorečenega, če omenimo samo manipuliranje s številnostjo nemško političnih krogov. Ti pa si hkrati prizadevajo na najmanjšo možno mero omejiti krivice, ki jih je slovenskemu življu prizadejal nemški okupator, da posebej ne poudarim prefinjenih načinov izginjanja slovenske manjšine na Koroškem.

Maribor je imel veliko nemško govorečih prebivalcev, zato je zanimanje naše komisije za takratne objektivne razmere razumljivo. Tudi tu si bomo pomagali z matičnimi knjigami in drugimi dostopnimi viri. Pri tem naj prevlada strokovnost, ne pa politična manipulacija.

Slovenija porabi okoli 60 odstotkov svoje lastne proizvodnje, ostali del pa izvažajo. Dobra četrtina gre (je šla!) v druge republike Jugoslavije, pri tem 15% na Hrvaško, ostalih 15 odstotkov pa v tujino.

Večina proizvodov, ki jih je Slovenija izvažala na jugoslovanski trg, ni oziroma ni bila konkurenčna po kvaliteti na zahodnem, t. j. razvitem trgu. Vendar le-to je najbolj pomembno tržišče za izvoznika, tudi slovenskega, upoštevajoč kupno moč tega trga in dejstvo, da ta trg razpolaga s konvertibilno valuto.

Slovenska vlada pravi, da namerava držati slovenski tolar pod njegovo tržno vrednostjo, da bi na ta način bile cene slovenskih izdelkov privlačnejše za kupce v tujini. Glede izboljšanja kakovosti samih izdelkov, bo proces gotovo daljši, najbrž tudi krutejši. Slovenija je pa v to prisiljena, če hočejo preprečiti porazno brezposelnost. Zavreči bodo morali »socialistične« norme in socialistične delovne navade. Prav tako bodo morali izboljšati šolanje in usposabljanje delovne sile. Vse to bo potrebovalo resno voljo, žrtve, in pa čas.

Veliko vprašanje pri vsem tem je tudi, koliko podjetniške miselnosti je še (ali že) v Sloveniji. Ta lastnost je neobhodno potrebna za oživitve in posodobitev gospodarstva. Za majhen narod kot slovenski, bo trgovanje s tujimi partnerji ključ do povišanja narodnega dohodka in gospodarske rasti sploh. Težko bi se mogle ugovarjati trditvi, da je bodoči slovenski gospodarski razvoj možen le preko povečanega obsega trgovanja s tujino.

Moremo mi zunaj Slovenije kaj pomagati? Prav gotovo. Argentinski Slovenci so že ustanovili Slovensko-argentinsko trgovsko zbornico v Buenos Airesu. Preko nje bodo skušali — ko se konzularne in denarne razmere uredijo — povečati trgovanje med Slovenijo in Argentino, to v obe smeri. Jugoslovansko trgovanje z Argentino je bilo doslej neznatno, vendar je bil slovenski obseg v tem trgovanju kar 75-odstoten. Velike so možnosti za povečanje obsega slovensko-argentinskega trgovanja.

Slovenske tržne možnosti so
(dalje na str. 12)

MALI OGLASI**FENCES — OGRAJE**

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Company
944-6777

(x)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizararska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

(x)

Misijonska srečanja in pomenki

919. V Gilbertu, Minnesota je umrla vdova

Ivanka Kovač, ki je pred tremi leti izgubila moža Avgusta. Zapušča rodno sestro Josephine Gruden. Obe ste bili rojeni na Brezovici pri Ljubljani in sta imeli brata Janeza Remškarja, ki so ga komunisti takoj v začetku revolucije v domovini ubili. Kovačeva sta vzdrževala bogoslovca v misijonih. Rajna je bila tiha duša, a zelo zvesta svoji veri. Naj počiva v miru in za nas vse pri Bogu pomoči prosi.

Poverjenik MZA za Minneapolis-St. Paul, Franc Medved, je poslal preko ge. Tushar dar za vse naše misijonarje, kot vsako leto, kar je tam obstojal MZA krožek. Sam je daroval \$150, njegov sin, advokat Albin \$250 in sin Miro \$100. Naj Bog vsem bogato darove povrne!

MZA Gilbert je na misijonski proslavi na Aurori, Minn., zbrala za naše misijonarje in misijonarke \$790. Izčrpno bomo o tem poročali, ko dobimo v kratkem točno poročilo.

MZA Joliet prodaja peciva poročilo bo tudi objavljeno, čim ga dobimo. Ta odsek bo tudi v kratkem poslal letno pomoč našim misijonarjem v Slonokoščeno obalo.

Brat Marcel Kerševan, lazarist, ki je vse življenje delal v prejšnjem Belgijskem Kongu, sedaj Zairu, se je vrnil v zaledje in je sedaj s svojim bratom Karlom, ki je bil tudi dolga leta misijonar v Zairu, na Gradu Miren pri Gorici. Želimo mu mirne dneve na stara leta, ko je s tako ljubeznijo toliko let svetil s svojim garanjem domačinom in jim dajal zgled.

Baragov Misijonski krožek

v slovenski župniji Marije Pomagaj na Manning Avenue v Torontu je imel svojo letno misijonsko tombolo, ki se je začela v cerkvi z molitveno uro 27. oktobra ob dveh popoldne. Ob treh je bila dvorana nabito polna in začel se je hvaležen lov na dobitke, ko so rajaki pri mizah pokrivali številke tombolskih tablic. Bilo jih je pet za sedem dolarjev. Veliko je bilo otrok s starši in lepo število doraščajočih.

V odmoru je vsak lahko kupil okrepcila, kranjsko klobaso s kavo, jabolčnim štrudlom in podobnim. Sam sem srečal spet prijatelja Janeza Kopača. Bilo je veliko dobitkov vseh vrst. Župnik Valentin Batič je

v začetku vse pozdravil in spregovoril.

Člani krožka, s predsednico Kramarjevo in tajnikom Jakobom Kvasom pa so pridno pomagali, kjer je bilo potrebno. Vesel sem bil razpoloženja, ki ga vedno prebuja misijonski duh, kjerkoli so kakšne misijonske prireditve. Verjetno bi bilo za prisotne koristno, če bi mogel spregovoriti nekaj vzpodbudnih besed ob taki priliki misijonar, ki je življenje v misijonski predanosti doživel v njih delal.

V treh dnevih je prifrčal iz Tokia nov članek o. Kosa pod zaglavjem: »Naš neminljiv božični dar«, ki ga bomo objavili bliže Božiču.

Vrnila se je 8. oktobra v Indonezijo uršulinka Deodata Hočevar, ki ima nov naslov: J.Ir.H.Juanda 29, Teromolpos 1153, Jakarta 10011, Indonesia. Prosi, da bi spremenili tudi njen naslov v Upravi Ameriške domovine in vemo, da bo g. urednik dr. Susel to mimogrede lahko uredil. (Op. ur.: V pisarni je nov naslov že upoštevan.)

Lazarist France Buh in usmiljenka Marija Pavlišič sta se vrnila iz Slovenije na Madagaskar. Čuli smo na misijonski tomboli, da je lazarist Tomaž Mavrič odletel na Madagaskar na obisk. Usmiljenka Anka Burgar gre v kratkem nazaj na teren. V Rwando je odšla nova misionarka, usmiljenka Vesna, kot nam sporoča iz Pariza usmiljenka s. Cecilija Prebil.

Iz Trsta se oglašja s pismom Franc Saksida, ki zbira znamke za misijone in jih pošilja v Rim mons. Jezerniku, da jih odda Kongregaciji za širjenje vere.

Mons. Anton Kovačič iz Belmonta, North Carolina, pošilja lep zavitek raznobarnih rožnih vencev za Afriko ali Indijo, kamor jih bomo odposlali ob prvi priliki. Izdelujejo jih »Our Lady's Rosary Makers«, P.O. Box 37080, Louisville, KY 40233. Priložil je tudi ček za \$100 za poštnino. Prav zelo jih bodo veseli, ker jih sem in tja iščejo in zanje sprašujejo.

Iz Michigana piše 26. oktobra Neimenovana: »Z zanimanjem berem Vaše misijonske pomenke v Ameriški domovini. Rada bi Vam poslala

za vzdrževanje enega bogoslovca, najraje v Sloveniji. Prosim, sporočite vsoto za vsa štiri leta. Bi bilo možno dobiti kakšno potrdilo za »income tax«?

Odgovori: Vzdrževalnina je še vedno 300 ameriških dolarjev letno, \$1200 za štiri leta. Denar pošljemo v domovino nadškofu dr. Šuštarju, ki nam posreduje novega kandidata, na priporočilo rektorja semenišča. Davčno potrdilo za Združene države redno izda MZA vsakemu, ki ga potrebuje, po blagajniku Štefanu Maroltu pri MZA Cleveland, O.

4. oktobra se je ravno oglašil s pismom iz ljubljanske teologije Janez Avsenik v imenu bogoslovne skupnosti. Radi bi stopili v stik z dobrotnico Angelo Gospodarič iz San Francisca, ki je prevzela njegovo vzdrževanje. Takole njej piše:

»Pišem vam v imenu bogoslovne skupnosti iz Ljubljane. Radi bi navezali stike z našimi dobrotniki in tako se vam oglašam.

Naj se vam v začetku predstavim. Sem Janez Avsenik, bogoslovec v prvem letniku teološkega študija. Torej sem med zidovi naše hiše šele nekaj dni. Moram priznati, da sem nad razmerami v semenišču prijetno presenečen. Življenjski pogoji so kljub financiranju le s strani škofije in dobrotnikov dobri. Letos nas je številčno nekaj več kot ponavadi, kar pa ne moti reda in ne otežuje naših medsebojnih odnosov. Seveda se zavedamo svojih slabosti in naših človeških pomanjkljivosti, zaradi česar se še posebej, vsak zase, trudimo za skladnost v naši veliki bogoslovski 'družini'.

Prvoletniki smo bili lepo

sprejeti, dobili smo tudi že brevirje, da tako lažje sodelujemo pri jutranji in večerni molitvi. Tudi talarje si bomo dali delati, vsakemu po njegovih merah; prvokrat pa si jih bomo oblekli v začetku novembra, ko nas bodo sprejeli v Marijino kongregacijo. To bo tudi začetek zunanje priprave na poti proti duhovništvu.

Naj dodam še nekaj besed o samem sebi. Preden sem prišel

v semenišče sem že odslužil vojaški rok. Na žalost je bilo potrebno pobegniti iz vojaških enot, saj je bila v tistem času tukaj v Sloveniji vojna. Še pred vojaščino sem zaključil elektrotehnično šolo. Danes mi je kar malo žal, ker sem šel ob tistem nesrečnem času služiti k vojakom, saj danes urejajo stvari glede vojske tako, da bo za bogoslovce mogoče civilno služenje. Nadškof dr. Šuštar se je namreč pogovarjal z ministrom za obrambo in upamo, da se bodo te stvari res uredile. Marsikaj se je že spremenilo, odkar je vpostavljena nova demokratična oblast. Študentje imamo vsaj status študenta, čeprav naša teološka fakulteta še ni sprejeta v ljubljansko univerzo.

S tem bom zaenkrat zaključil. Naj se vam ob tej priložnosti tudi zahvalim za vse, kar dobrega storite za naše bogoslovno semenišče. Bog vam povrni! Prejmite lep pozdrav iz Ljubljane v upanju, da bomo vnaprej tudi preko poštev povezani.

Bogoslovec Janez Avsenik.
Prilagam fotografijo iz avgusta 1990, ob stolpu Triglava.

Janez Avsenik
Dolničarjeva 4
Ljubljana 61000

Rev. Charles Wolbang
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Slovenski izvoz

(nadaljevanje s str. 11)

v ZDA še znatno večje, ekonomsko koristnejše, povrhu še prestižnejše. Širjenje trgovskih in investicijskih stikov med ZDA in Slovenijo bi bile za Slovenijo izrednega pomena. ZDA so naravnost ogromen trg za malo Slovenijo, poleg tega velik vir investicijskega kapitala ter potreben protiutež grozeči preveliki ekonomski navezanosti Slovenije na svoje

MALI OGLASI

For Rent

5 remodeled rooms, upstairs, inc. garage. 1209 E. 176 St. Rent reasonable. Call 481-1226 (44-46)

sosede. Slovensko-ameriška trgovska zbornica bi lahko veliko pripomogla k sistematičnejšemu širjenju trgovskih in investicijskih stikov med ZDA in Slovenijo.

J. A.

KOLENDAR

NOVEMBER

9. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

9. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slovenskem domu na St. Clairju. Igra Tony Klepec orkester.

23. — Fantje na vasi gostujejo v Indianapolisu, Ind., z njimi tudi Alpski sekstet. Za podrobnosti: 352-7455.

23. — Ameriška Dobrodela Zveza priredi banket ob 81. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ praznuje praznik Kristusa Kralja s sv. mašo ob 10.30 v cerkvi sv. Vida, takoj nato bo kosilo za članstvo v šolski dvorani. Prijave (944-0020) potrebne.

DECEMBER

6. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi letno Srečanje s škofom Pevcem, v semenišču Borromeo.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj v Euclidu

Na novejši cesti v lepem okolju je naprodaj zidani ranč s tremi spalnicami. Vse podkleteno. Lepo vzdrževano. Če želite kupiti lep dom, kličite 289-1217. (44-45)

Stanovanje v najem

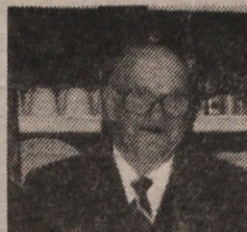
Oddam 4-sobno stanovanje, spodaj. Bonna Ave. Kličite 431-8350 vsaki čas. (45-46)

House For Sale — By Owner

5 room + finished upstairs. 2 car garage + workshop + double lot. Waterloo, E. 165 area. Call 382-9759. (45-47)

V ljubeč in blag spomin pokojnih Maroltovih

2. obletnice moža in ata
Štefana

ki je v Gospodu zaspal
11. novembra 1989

7. obletnice sina in brata
Andreja

ki je v Gospodu zaspal
16. oktobra 1984

5. obletnice snahe in svakinje
Olge

ki je v Gospodu zaspala
19. junija 1986

Gospod, daruj jim mir,
naj večna luč jim sveti,
ker si dobrote vir,
uživajo raj naj sveti.

Žalujoči:

Žena in mama — Marija
Hčerki in sestri — Marija Umek in Lojzka Sever
Sinova in brata — Janez in Štefan
ter ostalo sorodstvo tu in v Sloveniji

Cleveland, Ohio, 7. novembra 1991.

Bogoslovec Janez Avsenik je na levi na fotografiji.